



HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/05-09/24

Urbroj: 65-05-03

Zagreb, 28. srpnja 2005.

10 — VLADA REPUBLIKE HRVATSKE		
Primljen: 01-08-2005		
Elektronička pošta	Obr. broj	
023-05/05-02/14	50301	
Uredbeni broj	Pril.	Voj.
61-05-01	2	-

05

VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 177. stavak 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem, radi davanja mišljenja, **Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja u odnosu na državne potpore i Godišnje izvješće o državnim potporama za 2004. godinu**, koje je sukladno članku 19. Zakona o državnim potporama ("Narodne novine" broj 47/03, 60/04), predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, aktom od 27. srpnja 2005. godine.





REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

Klasa: 430-01/2005-02/01
Ur.broj: 580-03-05-17-53
U Zagrebu, 27. srpnja 2005.

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	28-07-2005		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/05-09/24		Org. jed. 65
Urudžbeni broj:	580-05-01	Pril.	Vrij.

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKI SABOR
n/r Predsjednika Vladimira Šeksa

Trg sv. Marka 6
10000 ZAGREB

Predmet: Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja u odnosu na državne potpore i Godišnje izvješće o državnim potporama za 2004. godinu

Poštovani predsjedniče Hrvatskog sabora,

Sukladno članku 19. Zakona o državnim potporama ("NN", broj 47/03, 60/04), u prilogu dostavljamo Godišnje izvješće o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja u odnosu na državne potpore i Godišnje izvješće o državnim potporama za 2004. godinu, te Vas molimo da predmetno izvješće uvrstite u dnevni red sjednice Hrvatskog sabora.

S poštovanjem,

Predsjednica
za zaštitu tržišnog natjecanja

Olga Spavac
Olga Spavac



Privitak:

- dva primjerka predmetnog izvješća u pisanom obliku
- dva primjerka predmetnog izvješća u elektronskoj verziji na CD mediju (Word dokument i PDF format)

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

G O D I Š N J E I Z V J E Š Ć E

**o radu Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja u odnosu
na državne potpore**

i

Godišnje izvješće o državnim potporama za 2004. godinu

svibanj 2005.

SADRŽAJ

I. IZVJEŠĆE O RADU AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA U ODNOSU NA DRŽAVNE POTPORE U 2004.

Predgovor	1
1. Uvod	6
2. Državne potpore – pojam i sadržaj	8
2.1. Vrste dozvoljenih državnih potpora	9
2.2. Postupak odobravanja i kontrole državnih potpora	15
3. Rad Agencije u 2004. godini	17
3.1. Usklađivanje sustava državnih potpora	17
3.2. Ostale aktivnosti Agencije u svezi prilagodbe sustava državnih potpora	19
4. Primjena Zakona o državnim potporama	20
4.1. Sustav državnih potpora na razini jedinica lokalne uprave	21
4.2. Izabrani predmeti ocjene državnih potpora	22
5. Aktivnosti vezane uz program CARDS 2002.	27
6. Administrativna i stručna osposobljenost Agencije i davatelja državnih potpora	28
II. IZVJEŠĆE O DRŽAVNIM POTPORAMA ZA 2004. GODINU	30
Uvod	30
1. Državne potpore u 2004. godini	32
1.1. Kategorije državnih potpora	35
1.2. Državne potpore prema instrumentima dodjele	39
2. Poljoprivreda i ribarstvo	44
3. Industrija i usluge	45
3.1. Horizontalni ciljevi	45
3.2. Posebni sektori	47
3.2.1. Promet	47
3.2.2. Brodogradnja	48
3.2.3. Čelik	50
3.2.4. Turizam	51
3.2.5. Ostali sektori	52
3.2.6. Financijske usluge	52
4. Regionalne potpore	53
5. Zaključak	55
Prilozi:	57
DODATAK: Kategorije i instrumenti državnih potpora	58
PRIVITAK: Popis riješenih predmeta u 2004. godini	61

I. IZVJEŠĆE O RADU AGENCIJE ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA U ODNOSU NA DRŽAVNE POTPORE U 2004.

Predgovor

Zaštita tržišnog natjecanja je ustavna kategorija koja svim poduzetnicima osigurava jednak pravni položaj na tržištu, a poduzetnička i tržišna sloboda su temelji gospodarskog ustrojstva Republike Hrvatske. Ustavom je tako postavljen okvir za gospodarski razvoj usmjeren ka optimalnoj raspodjeli resursa na slobodnom tržištu temeljen na proizvodnoj učinkovitosti, kvaliteti i inovaciji. Poseban značaj u politici zaštite tržišnog natjecanja zauzima nadzor nad državnim potporama, koji uz ostalo, ima i ulogu dovodenja na najmanju mjeru utjecaja države na raspodjelu sredstava na slobodnom tržištu odnosno na redovne gospodarske tokove. Izvjesno je da državne potpore često omogućavaju ekonomski neučinkovitim poduzetnicima da nastave poslovanje i onda kada to po redovnom tijeku događaja ne bi bili u mogućnosti. Na taj način ne samo da su ostali poduzetnici koji su ekonomski učinkoviti stavljeni u neravnopravan položaj u tržišnoj utakmici, već se izravno dovodi u opasnost poštivanje međunarodnih obveza koje je Hrvatska preuzela prvenstveno temeljem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s Europskom Unijom (SSP). Tim Sporazumom je određeno da je svaka državna potpora koja narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja davanjem prednosti nekim poduzetnicima ili proizvodima u mjeri u kojoj to može utjecati na trgovinu između Europske Unije i Hrvatske – nespojiva s ispravnom primjenom Sporazuma. Drugim riječima, državne potpore koje dodjeljuje država moraju biti u skladu s hrvatskim propisima o državnim potporama i pravnom stečevinom Europske Unije (acquis). Sukladno tumačenju Europske komisije, postupanje suprotno navedenim obvezama može za krajnju posljedicu imati i odgodu otvaranja pregovora Hrvatske s Europskom Unijom u poglavlju koje se odnosi na tržišno natjecanje i državne potpore. Kako se takvo što ne bi dogodilo, potrebno je pravovremeno provesti usklađivanje hrvatskih propisa koji uređuju pitanja državnih potpora s pravnom stečevinom Unije, ali i kontinuirano raditi na provedbi već usklađenih propisa u njihovoj svakodnevnoj primjeni.

Za učinkovitu provedbu prioritetne obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koja se odnosi na usklađivanje općih državnih potpora koje su uspostavljene prije stupanja na snagu Zakona o državnim potporama početkom travnja 2003. s pravnom stečevinom Europske Unije, Agencija je izradila Program dinamike usklađivanja postojećih programa državnih potpora koji je Vlada Republike Hrvatske i potvrdila svojim zaključkom iz srpnja 2004. Program u bitnome određuje nositelje, postupak i rokove usklađivanja postojećih općih državnih potpora i predstavlja metodološku osnovu za ispunjenje ove zahtjevne zadaće koja nije samo formalno pravne prirode, već ulazi u pojedinim slučajevima u korijene tradicionalnih oblika financiranja pojedinih djelatnosti te zahtjeva odgovarajuće prilagodbe prema vođenju poslovanja na osnovama kakve poznaje Europska Unija.

Primjer takve djelatnosti koja će u narednom vremenu biti izložena nužnim reformama je svakako brodogradnja koja je tradicionalno važan izvozni sektor hrvatskog gospodarstva s izraženim mnogostrukim učinkom na ostatak gospodarstva. Stoga je prioritetno donošenje nacionalnog programa restrukturiranja i sanacije hrvatske brodogradnje, kojim bi se utvrdile strateške odrednice daljnjeg razvitka domaće brodogradnje, kao i konkretne mjere za njezin oporavak.

Jednako tako se i hrvatske željezare, usprkos zatečenim teškoćama, moraju prilagoditi standardima poslovanja i financiranja na način kako to uređuju Zakon o državnim potporama i Europska Unija. Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju određeno je da je Hrvatska dužna pokrenuti potrebne programe restrukturiranja i prilagodbe svoje industrije čelika da bi postigla održivost tog sektora pod normalnim tržišnim uvjetima. Stoga je potrebno što hitnije pristupiti izradi prijedloga nacionalnog programa restrukturiranja tog sektora. Opisanim načinom rješavanju teškoća u sektoru čelika i brodogradnje uz izradu kvalitetnih poslovnih planova koji omogućavaju rentabilno poslovanje u tržišnim uvjetima ostvaruju se dva cilja: oživljavanje i povećanje konkurentnosti navedene industrije, te drugi: pretpostavke za brže i uspješne pregovore s Europskom Unijom.

Područje fiskalnih propisa kojima se daju poticaji poduzetnicima zahtijeva također usklađivanje s načelima i pravilima za takvu vrstu poticaja kako je to uređeno u pravnoj stečevini Unije. Fiskalne državne potpore navedene su već u Mišljenju Europske komisije (avis) kao područje kojemu je potrebno na vrijeme posvetiti posebnu pažnju, a isto je istaknuto i prilikom više službenih susreta predstavnika Hrvatske i Europske Unije. Stoga je tijekom 2005. u tom dijelu prioritetno usklađivanje Zakona o porezu na dobit kojim su preuzete i dopunjene odredbe drugih zakona koji su prethodno sadržavali fiskalne poticaje s pravnom stečevinom EU.

Donošenjem Zakona o državnim potporama, Uredbe o državnim potporama kao i drugih propisa kojima se uspostavlja sustav državnih potpora u Hrvatskoj, učinjen je prvi korak prema ispunjavanju obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, dok je daljnji još važniji korak postupanje po tim istim propisima. Agencija je da bi olakšala provedbu Zakona o državnim potporama izradila Program prilagodbe sustava državnih potpora u Republici Hrvatskoj sa sustavom državnih potpora u Europskoj Uniji, koji je Vlada Republike Hrvatske također prihvatila svojim zaključkom u srpnju 2004. Programom se pored potrebe kontinuiranog normativnog usklađivanja hrvatskih propisa u području državnih potpora s pravnom stečevinom Europske Unije u bitnome naglašavaju i temeljne obveze kako Agencije tako i središnjih tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave i drugih ovlaštenih pravnih osoba, u provedbi sustava državnih potpora u Hrvatskoj. Tako je posebno istaknuto vođenje odgovarajuće evidencije državnih potpora kojom se omogućava transparentnost državnih potpora koja je temeljna značajka sustava državnih potpora u Europskoj Uniji. Poseban naglasak stavljen je na

dužnost pravovremene prijave prijedloga državnih potpora, bilo da se radi o pojedinačnoj ili općoj državnoj potpori. Kada se radi o prijavi prijedloga novih ili izmjene postojećih državnih potpora, potrebno je naglasiti da je prijava ključna radnja kojom davatelj državne potpore omogućava da sustav odobravanja, nadzora provedbe i izvješćivanja o državnim potporama sukladno Zakonu o državnim potporama i obvezama iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, funkcionira u praksi na potrebnoj razini. Nakon prijave prijedloga mjere, u pravilu slijedi postupak pribavljanja podataka potrebnih za rješavanje pojedinog predmeta pa je stoga iznimno važna uloga prvenstveno davatelja, ali i korisnika predložene državne potpore u dostavljanju potrebne dokumentacije Agenciji, kako bi u zadanim rokovima predmeti mogli biti riješeni.

U 2004. godini još je uvijek prisutan problem ne-prijavljivanja odnosno naknadnog (ex post) prijavljivanja državnih potpora, bilo pojedinačnih bilo općih, što je prvenstveno posljedica nepoznavanja ovog sustava od strane davatelja potpora odnosno osoba zaposlenih na tim poslovima, a nadamo se u mnogo manjoj mjeri namjernog izbjegavanja primjene Zakona o državnim potporama.

Početak svibnja 2004. stupile su na snagu izmjene i dopune Zakona o državnim potporama koje su se pretežno odnosile na tehnička usklađenja Zakona. Tijekom 2005. godine očekuju se izmjene i dopune Zakona o državnim potporama kojima će se uskladiti pojedine materijalne i postupovne odredbe Zakona s primjedbama Europske komisije i iskustvima prikupljenim u dosadašnjem radu na provedbi sustava državnih potpora. Pored nositelja mjere Ministarstva financija, i ostalih resora koji sudjeluju u radu na izmjenama i dopunama Zakona, Agencija je polazeći od prikupljenih iskustava u dosadašnjoj provedbi Zakona o državnim potporama dala i odgovarajuće inicijative za unaprjeđenje Zakona.

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja donijelo je u prosincu 2004. Pravilnik o obliku i sadržaju, te načinu prikupljanja podataka i vođenja evidencije državnih potpora. Tim pravilnikom su uz ostalo propisani način prikupljanja podataka o općim i pojedinačnim državnim potporama kao i prikupljanje podataka za izradu godišnjeg izvješća o radu Agencije u prethodnoj godini u odnosu na državne potpore i godišnje izvješće o državnim potporama. Pravilnik također sadrži jedinstveni obrazac prijave državne potpore sastavljen sukladno pravnoj stečevini Europske Unije, kojim se određuju potrebni podaci i obrazloženja pri ocjeni prijedloga državne potpore i omogućava metodološka klasifikacija za potrebe vođenja evidencije.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja poduzela je tijekom protekle 2004. godine niz aktivnosti kojima je bio cilj upoznati davatelje i korisnike državnih potpora s propisima o državnim potporama, ali i potaknuti sve uključene strane na ažurniju provedbu obveza koje proizlaze iz Zakona, koji za mnoge još uvijek predstavlja značajnu novinu u radu, odnosno u načinu prikupljanja financijskih sredstava, njihovog namjenskog trošenja i sl. Osim seminara i stručnih okupljanja organiziranih od strane Agencije uz pomoć

stručnjaka iz programa CARDS, namijenjenih stručnom usavršavanju kako djelatnika Agencije tako i djelatnika državne uprave, tijekom listopada 2004. u Zagrebu je održana i međunarodna konferencija «Politika tržišnog natjecanja Europske Unije i posljedice za Hrvatsku» koja se pokazala korisnom za razvoj kulture tržišnog natjecanja i promicanje znanja o tržišnom natjecanju i državnim potporama u Hrvatskoj.

Ovo drugo Godišnje izvješće o državnim potporama odnosi se za razliku od prvog Izvješća za 2003. godinu, na cijelu proteklu godinu, te omogućava odgovarajuće usporedno sagledavanje statističkih vrijednosti o kretanju iznosa potpora razvrstanih prema metodologiji vođenja evidencije o državnim potporama za razdoblje od 2002. do 2004. godine. Premda je provedba sustava državnih potpora u Hrvatskoj u još relativno ranoj fazi, primjetno je kako su tendencije kretanja ukupnih iznosa potpora razvrstanih prema kategorijama dobro usmjerene. Tako je primjerice u odnosu na prethodnu 2003. godinu zamjetan veći postotak državnih potpora usmjerenih na financiranje horizontalnih ciljeva, a nešto manji za sektorsko financiranje. Ipak, potrebno je uzeti u obzir da se podaci iz ovog Izvješća još uvijek u značajnoj mjeri temelje na podacima prikupljenima na osnovu praćenja izvršenja državnog proračuna te vlastitim podacima koje je Agencija bila u mogućnosti samostalno prikupiti kroz redovni postupak odobravanja državnih potpora. Stoga će Agencija u izvješću za slijedeću godinu moći izvršiti odgovarajuće korekcije pojedinih podataka za prethodne godine, ukoliko bi to proizlazilo iz naknadno prikupljenih i konsolidiranih podataka, a što je sukladno i praksi u Europskoj Uniji.

Provedba sustava državnih potpora na način sukladan obvezama iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju preuzetim u Zakonu o državnim potporama i drugim propisima, traži od strane davatelja potpore veći stručni angažman u sagledavanju gospodarske i socijalne održivosti financiranja određenih projekata, a od strane korisnika potpore obrazložene poslovne planove koji uvažavaju stvarne tržišne prilike u svakom konkretnom slučaju. Na taj se način stvaraju uvjeti za rad na provedbi ciljeva postavljenih na Europskom vijeću u Lisabonu 2000. godine i potvrđenih na daljnjim Europskim vijećima o potrebi "*manjih i kvalitetnijih državnih potpora*". To u bitnome znači da se državne potpore koriste za praćenje dobro osmišljenih gospodarskih projekata koji doprinose primjerice zapošljavanju, da su namijenjene poduzetnicima koji svoj uspjeh na tržištu temelje na znanju, vlastitom razvoju i ekonomskoj učinkovitosti, koje vode većoj konkurentnosti u zemlji i inozemstvu te doprinose ukupnom gospodarskom rastu društva uz istodobno poštivanje pravila o zaštiti tržišnog natjecanja.

Pregovori bivših zemalja kandidata ukazuju na činjenicu da su državne potpore kao sastavni dio tržišnog natjecanja jedno od težih poglavlja za ispunjenje svih obveza prema Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, stoga je Agenciji, kao mjerodavnom tijelu za odobravanje, nadzor i povrat državnih potpora, potrebno osigurati dovoljno stručnih kapaciteta i materijalnih uvjeta za rad koji su zajedno s drugim sudionicima u ovom

procesu neophodni za provedbu povjerenih joj poslova. S obzirom da se radi o jednoj od najzahtjevnijih zadaća u procesu tranzicije gospodarstva prema slobodnom tržištu, odnosno na putu Hrvatske u Europsku Uniju, neophodno je u idućoj godini i onima koje slijede staviti potreban naglasak na pravovremenu provedbu obveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju jer o njima, između ostalog, može zavisiti i pravna sigurnost ranije izvršenih gospodarskih ulaganja nakon stupanja u članstvo Europske Unije. Stoga je najbolji put za gospodarski skladan pristup zajedničkom tržištu pravovremena prilagodba poduzetnika i države uvjetima rada, poslovanja i financiranja kakvi danas postoje u Europskoj Uniji.

Zaključno, ipak treba ponovo naglasiti da je pored već spomenutih ciljeva usklađivanja hrvatskog sustava i postupaka dodjele državnih potpora, uspostava transparentnosti sustava državnih potpora koji podrazumijeva jasna pravila i kriterije odobravanja i dodjele, bilo na državnoj, bilo na lokalnoj razini, iako važna radi obveza preuzetih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju ili priprema za članstvo Hrvatske u EU, neprocjenjiva za stvaranje uvjeta poslovanja u Republici Hrvatskoj, u kojima će svi poduzetnici imati jednake mogućnosti za uspjeh, a neučinkoviti i nekonkurentni neće moći opstajati na račun onih uspješnih, odnosno hrvatskih poreznih obveznika.

Olgica Spevec

**Predsjednica Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja**

1. Uvod

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja izradila je Godišnje izvješće o radu Agencije u odnosu na državne potpore i Godišnje izvješće o državnim potporama za 2004., u smislu odredbi članka 19. Zakona o državnim potporama (dalje: Zakon)¹. Izvješće Agencije sastavljeno je i izrađeno polazeći od metodologije izrade takvih godišnjih izvješća Europske komisije (u daljnjem tekstu: EK).

Prvo Godišnje izvješće o radu Agencije u odnosu na državne potpore i Godišnje izvješće o državnim potporama za 2003., Agencija je podnijela Hrvatskom saboru u 2004., a koji ga je usvojio na 7. sjednici održanoj 2. srpnja 2004. godine.

Područje državnih potpora u zakonodavnom sustavu Republike Hrvatske uređeno je Zakonom koji je Hrvatski sabor usvojio 13. ožujka 2003. Zakon je stupio na snagu 2. travnja 2003. godine, a izmijenjen je i dopunjen u 2004. godini.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 24. srpnja 2003. donijela Uredbu o državnim potporama ("Narodne novine" broj 121/03), kao provedbeni propis Zakona o državnim potporama, koja je stupila na snagu 6. kolovoza 2003. godine.

Zakonom i Uredbom uspostavljen je sustav državnih potpora² u Republici Hrvatskoj sukladan obvezama preuzetim iz odredbi članka 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između RH i Europskih zajednica i njihovih država članica³. Naime, sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Republika Hrvatska je između ostalog, preuzela obvezu potpunog usklađivanja propisa s područja državnih potpora s odredbama članka 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice⁴.

Nadalje, odredba članka 70. stavka (4) Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju obvezuje Republiku Hrvatsku na osnivanje operativno neovisnog tijela kojemu će povjeriti ovlasti nužne za potpunu primjenu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u dijelu koji se odnosi na

¹ "Narodne novine", broj 47/03 i 60/04.

² Materija državnih potpora dio je sustava zaštite tržišnog natjecanja u širem smislu koji obuhvaća sve oblike državne intervencije na tržištu u korist pojedinih poduzetnika (propisi o javnoj nabavi, o dodjeli posebnih ili isključivih prava, odnosno propisi o državnim potporama). Sustav zaštite tržišnog natjecanja u užem smislu koji određuje odnose između poduzetnika uređen je Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja ("Narodne novine", broj 122/03).

³ "Narodne novine" - Međunarodni ugovori, broj 14/01.

⁴ Glava VI. –Zajednička pravila o tržišnom natjecanju, oporezivanju i ujednačavanju zakona, Poglavlje 1. Pravila o tržišnom natjecanju – Odjeljak 2. Potpore koje daju države, članak 87., 88. i 89. Amsterdamskog sporazuma kao konsolidirane verzije Ugovora o osnivanju Europske zajednice. Riječ je o primarnom izvoru prava EU, a na rečenim odredbama temelje se propisi o državnim potporama.

problematiku državnih potpora. To tijelo, *inter alia*, treba biti ovlašteno odobravati programe državne potpore i pojedinačne potpore te naređivati povrat nezakonito dodijeljenih državnih potpora.

Sukladno navedenom, odredbama članka 5. Zakona propisano je da Agencija odobrava i nadzire provedbu općih i pojedinačnih državnih potpora te nalaže povrat općih i pojedinačnih državnih potpora koje su dane ili korištene protivno propisima.

2. Državne potpore – pojam i sadržaj

Kao što je to uvodno naglašeno, Republika Hrvatska je sukladno Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju u odnosu na državne potpore preuzela dvije, podjednako važne obveze. Prvu, koja se odnosi na zabranu dodjele državnih potpora koje narušavaju ili prijete narušavanjem tržišnog natjecanja davanjem prednosti nekim poduzetnicima ili nekim proizvodima, a narušavaju trgovinu između Hrvatske i Europske Unije, i drugu, obvezu osnivanja neovisnog tijela kojemu će se povjeriti ovlasti nužne za provedbu sustava državnih potpora.

Također, s obzirom na preuzetu obvezu usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom EZ-a (*acquis*)⁵, bilo je potrebno donijeti Zakon o državnim potporama, a potom i Uredbu o državnim potporama s ciljem cjelovitog preuzimanja pravne stečevine Zajednice koja se odnosi na državne potpore u hrvatsko zakonodavstvo.

Dakle, sukladno pravnoj stečevini Zajednice i spomenutim hrvatskim propisima, državnim potporom smatra se svaka mjera:

- kojom se daju državna sredstva, bez obzira radi li se o sredstvima iz državnog proračuna, proračuna regionalnih ili lokalnih tijela, državnih banaka ili privatnih ili državnih trgovačkih društava, koja izravno ili neizravno raspoložu državnim sredstvima,
- kojom se pruža ekonomska prednost (korist) određenom proizvodu, poduzetniku, sektoru ili regiji, koju isti ne bi dobili u normalnim tržišnim uvjetima,
- koja je selektivna, dakle narušava tržišnu ravnopravnost između primatelja potpore i njegove konkurencije. Selektivnost je značajka koja razvidno upućuje da se radi o državnoj potpori, a ne o općim mjerama gospodarske ili razvojne politike koje se odnose na sve poduzetnike u svim gospodarskim sektorima bez izuzetka,
- koja utječe na konkurentnost i trgovinu između zemalja članica, odnosno Republike Hrvatske i EU. Pri ocjeni radi li se o narušavanju međusobne trgovine, sukladno *acquis* i posebice dosadašnjoj sudskoj praksi Europskog suda, ne ocjenjuje se trgovina određenim proizvodom ili pak ona koju obavlja određeni poduzetnik, već je dovoljno da korisnik povlastice obavlja neku gospodarsku djelatnost na tržištu proizvoda i usluga na kojem inače postoji trgovina između zemalja članica.

Oblici potpora mogu biti različiti: državna jamstva, krediti po povoljnijim uvjetima od uobičajenih tržišnih uvjeta, subvencije, otpisi dugova, ulaganja kapitala, itd., dok se ekonomska prednost može očitovati u kupnji ili najmu državnog zemljišta po cijeni nižoj od tržišne, prodaji zemlje, dionica ili udjela u trgovačkim društvima državi po cijeni višoj od tržišne, besplatnim pristupom infrastrukturi itd.

⁵ Člankom 69. SSP-a Hrvatska je preuzela obvezu usklađivanja postojećeg hrvatskog zakonodavstva sa zakonodavstvom EZ-a. Usklađivanje započinje danom potpisivanja SSP-a i prioritetno se odnosi na unutarnje tržište i druga područja vezana uz trgovinu.

U pravilu, mjere koje se ne smatraju državnom potporom su:

- opće mjere gospodarske politike - u ravnopravnom položaju su svi sektori, regije i poduzetnici (npr. ukoliko se zakonom smanji porez na dobit, to ne predstavlja državnu potporu jer se odnosi na sve poduzetnike u RH),
- pomoć kućanstvima - obično se radi o pomoći socijalnog karaktera,
- investicije u infrastrukturu (načelno),
- sredstva iz fondova na razini EU (npr. CARDS program).

2.1. Vrste dozvoljenih državnih potpora

Propisima Zajednice, pa tako i hrvatskim, uređeno je međutim da mali iznosi potpora ili tzv. *de minimis* potpore ne utječu na trgovinu između zemalja članica, odnosno Hrvatske i Europske Unije. Stoga su takve potpore, koje u Zajednici iznose sto tisuća eura i dodjeljuju se unutar razdoblja od tri godine, a u Hrvatskoj sedamsto pedeset tisuća kuna, izuzete od primjene pravila o državnim potporama i mogu se dodjeljivati u sve svrhe osim za poticanje izvoza, proizvodnju čelika i djelatnost prometa.

Državne potpore su zabranjene, a opća zabrana davanja državnih potpora proizlazi iz činjenice da bi nekontrolirano stavljanje u povoljniji položaj odabranih poduzetnika odnosno gospodarskih sektora u zemljama članicama EU ugrozilo funkcioniranje jedinstvenog tržišta, umanjilo ekonomsko blagostanje i negativno utjecalo na učinkovitost gospodarstva u cjelini, a osobito najučinkovitijih poduzetnika, te s obzirom na ekonomsku snagu najrazvijenijih zemalja članica, iz čega proizlaze i njihove veće mogućnosti davanja potpora, bitno utjecalo na ravnomjeran i usklađen gospodarski rast i razvoj Zajednice, odnosno ugrozilo tržišno natjecanje između poduzetnika.

Nekontrolirano davanje državnih potpora pogoduje neučinkovitim poduzetnicima i omogućuje im opstanak na račun učinkovitih, odgađa strukturne reforme, negativno utječe na produktivnost i konkurentnost nacionalnog gospodarstva u cjelini, ali i pojedinačnih poduzetnika.

Kao što svako pravilo poznaje izuzetke, tako i pravila o državnim potporama također sadrže cijeli niz izuzeća od zabrane, a zajednička je osobina tih izuzeća da im je cilj ispraviti određene tržišne nedostatke, tj. omogućiti državama da uz pomoć državnih sredstava potaknu gospodarsku aktivnost potičući ulaganja u ravnomjeran regionalni razvitak, istraživanje i razvoj, zaštitu okoliša, usavršavanje djelatnika, malo i srednje poduzetništvo i sl.

Stoga se najvažnija izuzeća od zabrane davanja državnih potpora odnose na:

- potpore kojima je cilj ekonomski razvitak onih područja u kojima je životni standard iznimno nizak ili gdje postoji velika nezaposlenost (regionalne potpore),
- potpore kojima je cilj olakšati razvitak određenih gospodarskih sektora ili određenih područja, ako te potpore ne utječu negativno na uvjete trgovine između zemalja članica, u opsegu koji je suprotan zajedničkom interesu zemalja članica.

Radi boljeg razumijevanja spomenutog, nastavno su dani tabelarni prikazi uvjeta pod kojima se mogu dodijeliti državne potpore sukladno Uredbi o državnim potporama ("Narodne novine", broj 121/03) i pravilima EZ-a.*

Regionalne državne potpore		
Namjena i područje	Visina državne potpore	Povećanje visine potpore
Početna materijalna i nematerijalna ulaganja; Ulaganje i novootvorena radna mjesta moraju ostati u području najmanje 5 godina nakon dovršetka ulaganja.	-od 20% do 50% opravdanih troškova*; - do 40% opravdanih troškova u područjima gdje je BDP po stanovniku veći od 60% prosjeka EU; - najmanje 25% čine vlastita sredstva korisnika koja ne sadrže potporu.	-od 10% do 15% opravdanih troškova za male i srednje poduzetnike, osim za djelatnost prometa.
Tekuće poslovanje poduzetnika: -potpora mora doprinosti regionalnom razvoju i ne smije biti namijenjena poticanju izvoza.	-razmjerna teškoćama koje se namjeravaju ublažiti, vremenski ograničena i postupno se smanjuje.	-

*Sukladno članku 2. Uredbe o državnim potporama ("Narodne novine" br. 121/03) "opravdani troškovi jesu troškovi za koje se može dodijeliti državna potpora".

* Članak 87. Ugovora o osnivanju EZ-a je primarni izvor prava EZ-a u odnosu na državne potpore, a sekundarno zakonodavstvo EZ-a čini cijeli niz propisa nižeg ranga kojima se sustav potpora stalno dograđuje i mijenja.
Pravna stečevina EZ-a u svezi državnih potpora nalazi se na Internet stranici Agencije (www.crocompet.hr).

Sukladno spomenutom, utvrđena su pravila za posebne kategorije potpora kojima je cilj rješavanje problema koji su zajednički svim industrijskim granama i sektorima. Radi se o tzv. horizontalnim potporama, koje se odnose na:

- potpore malim i srednjim poduzetnicima;
- potpore za istraživanje i razvoj,
- potpore za sanaciju i restrukturiranje poduzetnika u teškoćama,
- potpore za zapošljavanje,
- potpore za usavršavanje i obrazovanje.

<i>Mali i srednji poduzetnici</i>		
<i>Namjena</i>	<i>Visina potpore</i>	<i>Visina potpore u području koje ima pravo na regionalne državne potpore</i>
<i>Poticanje početnih ulaganja</i>	<ul style="list-style-type: none"> - do 15% opravdanih troškova malim poduzetnicima; - do 7,5% opravdanih troškova srednjim poduzetnicima; - opravdani troškovi početnih ulaganja i novih radnih mjesta mogu se zbrajati. 	<i>Do gornje granice određene kartom regionalnih potpora, ako se ulaganje očuva najmanje 5 godina nakon dovršenja ulaganja i korisnik potpore doprinese s najmanje 25% ulaganja iz vlastitih sredstava koja ne sadrže potporu.</i>
<i>Savjetodavne usluge</i>	- 50% opravdanih troškova za usluge koji obavljaju vanjski savjetnici, koje nemaju stalni ili periodički karakter i nisu povezane s redovnim tekućim troškovima.	
<i>Sudjelovanje na sajmovima ili izložbama</i>	- 50% opravdanih troškova za prvo sudjelovanje na određenom sajmu ili izložbi. Opravdani troškovi su dodatni troškovi najma, postavljanja i djelovanja izložbenog prostora.	
<i>Državna potpora malim i srednjim poduzetnicima ne može se dodijeliti poduzetnicima za djelatnosti brodogradnje i pomorskog prometa.</i>		

Sanacija i restrukturiranje		
Namjena	Visina potpore	Uvjeti dodjele državne potpore
Sanacija financijskih problema u vrijeme izrade plana restrukturiranja	Do 75,000.000 kn, uključujući druge opće državne potpore, a viši iznos samo temeljem plana restrukturiranja i odobrenja iz članka 13. Zakona.	- mora se raditi o potpori likvidnosti poduzetnika u obliku jamstava ili kredita pod tržišnim uvjetima, a posudba mora biti vraćena 12 mjeseci nakon isplate posljednjeg obroka; - dodjeljuje se radi ozbiljnih socijalnih poteškoća; - ograničena je na iznos koji još omogućava poslovanje poduzetnika te se daje za razdoblje izrade plana restrukturiranja do 6 mjeseci; Može se dodijeliti samo jedanput.
Restrukturiranje	Do 75,000.000 kn, uključujući druge opće državne potpore, a viši iznos samo temeljem plana restrukturiranja i odobrenja iz članka 13. Zakona.	- poduzetnik mora predložiti program restrukturiranja; - potpora je ograničena na minimum sredstava za provođenje mjera restrukturiranja u okviru postojećih izvora financiranja poduzetnika; - poduzetnik znatno doprinosi procesu restrukturiranja; - ponovna dodjela 10 godina od posljednje državne potpore za restrukturiranje, ranije samo iznimno i pod posebnim uvjetima.
Davatelj potpore jednom godišnje dostavlja Agenciji izvješće o provedbi plana restrukturiranja.		

Usavršavanje		
Namjena	Visina potpore	Povećanje visine potpore
Opće usavršavanje radnika	-do 50% opravdanih troškova.	- do 20% opravdanih troškova kod malih i srednjih poduzetnika; - od 5% do 10% opravdanih troškova;
Posebno usavršavanje radnika	-do 25% opravdanih troškova.	- do 10% opravdanih troškova za osobe koje se teže zapošljavaju; - do 100% za djelatnost pomorskog prometa ako se ne radi o aktivnom članu posade i ako se obrazovanje provodi na brodovima upisanim u Hrvatski registar brodova.

Nadalje, prihvaćena su i usvojena i posebna pravila za određene gospodarske sektore i industrijske grane, odnosno tzv. "osjetljive" industrije, koje se suočavaju s ozbiljnim i teškim problemima na koje nisu mogle utjecati, a koji su posljedica nemogućnosti nalaženja brzih i trenutnih odgovora na konkurentske pritiske iz drugih zemalja i regija. Radi se o sektorima kao što su industrija željeza i čelika te brodogradnja.

Proizvodnja čelika		
Primjena pravila	Za čelične proizvode koje uključuje Protokol 2 SSP-a	
Namjena potpore	Visina državne potpore	Posebni uvjeti dodjele
Istraživanje i razvoj	Primjena pravila Uredbe za horizontalne državne potpore.	
Zaštita okoliša		
Zapošljavanje		
Usavršavanje		
Malo i srednje poduzetništvo	Primjena pravila Uredbe o horizontalnim potporama.	Savjetodavne usluge i sudjelovanje na izložbama.
Zbrinjavanje viška radnika i prijevremeno umirovljenje	- do 50% nastalih troškova.	- radi djelomičnog ili potpunog zatvaranja poduzeća, a poduzetnik još nije dobio potporu u tu svrhu.
Trajno ukidanje proizvodnje, uključujući i potporu poduzetniku koji je neposredno ili posredno nadziran, ili sam neposredno ili posredno nadzire poduzetnika za proizvodnju čelika	- do iznosa preostale knjigovodstvene vrijednosti imovine poduzeća koje se zatvara.	- poduzetnik je osnovan prije 1.1.2002. i nakon toga nije reorganizirao proizvodnju ili poduzeće; - prestanak proizvodnje u roku 6 mjeseci od primitka potpore; - potpora se daje prvi put; - poduzetnik je stvarno/ pravno odvojen od povezanog poduzetnika najmanje 6 mjeseci prije primitka potpore; - financijska izvješća revidirana su izdvojeno od povezanog poduzetnika; - smanjenje kapaciteta je istinito i utječe na razinu industrije čelika 5 godina od zatvaranja/primitka potpore.

Brodogradnja		
Područje primjene pravila Uredbe	Na poduzetnike koji obavljaju djelatnost izgradnje, popravka i preuređenja plovila, i poduzetnike koji su s njima povezani. Pod plovilima se smatraju plovila s najmanje: 100 BRT za prijevoz putnika i robe, 100 BRT za specijalizirane usluge, teglenice snage najmanje 365 kw, ribarska plovila s najmanje 100 BRT, te navedena nedovršena plovila koja mogu ploviti.	
Namjena potpore	Posebni uvjeti dodjele	
Zaštita okoliša	Primjena pravila iz Uredbe	
Istraživanje i razvoj		
Sanacija i restrukturiranje		

<i>Regionalne državne potpore</i>	<i>Primjena pravila iz Uredbe koja se odnose na regionalne državne potpore. Intenzitet potpore: - od 12,5% do 22,5% opravdanih ulaganja.</i>	<i>- samo za ulaganja u nadogradnju i/ili modernizaciju postojećih poduzeća u svrhu poboljšanja iskoristivosti postojeće opreme i uređaja; - potpore za otvaranje novih radnih mjesta povezanih s ulaganjem i potporom za tekuće poslovanje iz Glave III. Uredbe ne mogu se dodijeliti.</i>
<i>Zatvaranje postojećih kapaciteta, ako se potporom postiže konačno i neopozivo smanjenje kapaciteta</i>	<i>- u visini knjigovodstvene vrijednosti uređaja ili diskontirane vrijednosti amortizacije uređaja za sljedeće trogodišnje razdoblje, s time da kapaciteti moraju ostati zatvoreni najmanje 10 godina.</i>	<i>Dodjeljuje se za opravdane troškove i to: - naknade za višak radnika ili za prijevremeno umirovljenje; - troškovi savjetodavnih usluga za zbrinjavanje ili prijevremeno umirovljenje radnika; - naknade za prekvalifikaciju; - izdaci za prenamjenu brodogradilišta.</i>
<i>Ulaganje u inovacije</i>	<i>Do 10% opravdanih troškova*;</i>	<i>Ako se odnosi na industrijsko korištenje inovativnih proizvoda i postupaka.</i>

**Opravdani troškovi jesu troškovi ulaganja i inženjerskih aktivnosti koje su povezane s inovacijom.*

Mada se opća pravila o državnim potporama primjenjuju i u sektoru prometa, osobito cestovnog prijevoza, ipak se za te djelatnosti, kao što su željeznica, promet na unutarnjim vodama, pomorski promet, primjenjuju specifična pravila koja su sadržana u posebnim naputcima i smjernicama Europske komisije, a u Republici Hrvatskoj u Uredbi o državnim potporama.

Ulaganja u infrastrukturu, kao što je već spomenuto, u pravilu ne predstavljaju državnu potporu. Međutim, ukoliko ta ulaganja pogoduju određenom poduzetniku, na njih se primjenjuju odredbe propisa o državnim potporama. Dosadašnja pravila Europske komisije, odnosno praksa Europskog suda, pokazuje da se radi o vrlo složenom pitanju koje se ocjenjuje od slučaja do slučaja. Jedan od uzroka je i nepostojanje točne definicije pojmova kao što su infrastruktura, gospodarska aktivnost ili služba od općeg gospodarskog interesa. Iako se pod infrastrukturom tradicionalno podrazumijevalo financiranje željeznica te morskih i zračnih luka, u današnje vrijeme taj se pojam proširio i na financiranje telekomunikacijske infrastrukture, izgradnju sportskih stadiona i kongresnih centara te razvoj državnog i privatnog partnerstva.

Kako bi se izbjegla primjena propisa o državnim potporama na infrastrukturna ulaganja, potrebno je kumulativno zadovoljiti sljedeće uvjete: da ne postoji interes i motivacija za takva ulaganja na tržišnim principima, da se time ne pogoduje određenom poduzetniku ili poduzetnicima, te da postoji opći interes za ulaganja u određeni infrastrukturni projekt. U dosadašnjoj praksi Europske komisije primjenjivala su se ova tri uvjeta, te bi njihova primjena u budućnosti trebala povećati pravnu sigurnost i omogućiti intervencije ukoliko su potrebne, te osigurati nove investicije u infrastrukturne projekte, što je od osobite važnosti za zemlju poput Republike Hrvatske.

2.2. Postupak odobravanja i kontrole državnih potpora

Ministarstva i druga tijela državne uprave, prije upućivanja zakonskih i drugih prijedloga koji sadrže prijedlog opće državne potpore Vladi RH, sukladno Zakonu, obvezni su dostaviti prijedlog opće državne potpore Agenciji na prethodno mišljenje. Nakon što Agencija dađe mišljenje, ono se zajedno sa zakonskim ili drugim prijedlogom koji sadrži prijedlog opće državne potpore dostavlja Vladi RH. Prijedlozi akata dostavljenih u postupak Vladi RH bez pozitivnog mišljenja Agencije morali bi biti vraćeni predlagatelju na doradu.

Dakle, na prijedloge akata kojima se utvrđuju opće državne potpore Agencija daje mišljenje, dok na prijedloge akata o odobravanju, odnosno davanju pojedinačnih državnih potpora izdaje rješenje kojim se predmetni prijedlog akta koji sadrži pojedinačnu državnu potporu odobrava, odbija ili odbacuje.

Protiv rješenja Agencije žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske. Rješenja Agencije kojima se daje ili odbija, odnosno ukida suglasnost na prijedlog akta kojim se namjerava odobriti ili dati pojedinačna potpora i nalaže povrat sredstava korištenih na temelju odobrene ili dane pojedinačne potpore, te presude Upravnog suda Republike Hrvatske donesene na temelju tih upravnih akata, objavljuju se u "Narodnim novinama".

Danom stjecanja članstva u Europskoj Uniji, nadležnost za odobravanje državnih potpora u Republici Hrvatskoj, prijeći će s Agencije kao nacionalnog tijela na Europsku komisiju. Stoga je već sada nužna priprema davatelja i primatelja državnih potpora za takvu situaciju odnosno prihvaćanje pravila koja vrijede u Europskoj Uniji, kako bi se davanje državnih potpora svelo na najmanju moguću mjeru i uskladilo s tim pravilima, a poduzetnici pripremili za tržišnu utakmicu u kojoj će pomoć države biti samo privremena, iznimna-te opravdana s aspekta utjecaja na druge konkurente na tržištu.

Naime, u Europskoj Uniji, tijekom provođenja postupka kontrole odobrenih državnih potpora Europska komisija nadzire način trošenja cjelokupnih iznosa te vrsta državnih potpora koje je dodijelila pojedina zemlja članica. Analiza pokazuje da su države članice tijekom godina postupno smanjile iznose dodijeljenih državnih potpora i većinu potpora usmjerile na one koje promiču zajedničke interese Europske Unije. Takvi postupci država članica očituju se u povećanju konkurentnosti, kako Europske Unije, tako i pojedinih država članica.

3. Rad Agencije u 2004. godini

Prvu godinu rada Agencije na primjeni Zakona o državnim potporama obilježili su poslovi vezani uz daljnje usklađivanje i donošenje akata sukladno odredbama propisa o državnim potporama kao i obvezama koje su preuzete sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, poslovi u svezi s rješavanjem zahtjeva za davanjem mišljenja ili odobrenja državnih potpora, aktivnosti vezane uz promicanje prava i politike tržišnog natjecanja u odnosu na državne potpore, kao i uspostava unutarnjeg ustroja Agencije, odnosno njeno kadrovsko i institucionalno jačanje u cilju obavljanja spomenutih poslova u rokovima i na način sukladan Zakonu. Međutim, s obzirom na to da se radi o novoj materiji u hrvatskom zakonodavstvu i novom sustavu koji i od davatelja državnih potpora zahtijeva promjene postupanja pri predlaganju državnih potpora, te javnosti i većoj transparentnosti u postupku dodjele državnih potpora, kao i određenom poznavanju pravne stečevine EZ-a s ovog područja, značajan dio aktivnosti Agencije u 2004. i 2005. godini bio je usmjeren na uspostavu izravne komunikacije s ministarstvima i ostalim tijelima državne uprave – davateljima državnih potpora, u cilju njihove edukacije i povećanja svijesti o zahtjevima koje u odnosu na državne potpore postavlja Zakon o državnim potporama.

3.1. Usklađivanje sustava državnih potpora

Sukladno obvezi iz Nacionalnog programa Republike Hrvatske za pridruživanje EU 2004. i Plana provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sklopljenog između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica za 2004., Vijeće Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja usvojilo je odgovarajuće programe kojima se uređuju aktivnosti i dinamika usklađivanja sustava i programa državnih potpora koji su bili na snazi prije sklapanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju:

Radi se o dva programa i to:

- a) Programu dinamike usklađivanja postojećih programa državnih potpora s kriterijima iz članka 70. stavka 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica (dalje: Program usklađivanja);
- b) Programu prilagodbe sustava državnih potpora u Republici Hrvatskoj sa sustavom državnih potpora u Europskoj zajednici (dalje: Program prilagodbe).

Spomenute programe je zaključkom potvrdila i Vlada Republike Hrvatske te su oni time postali obvezujući za sve davatelje državnih potpora.

Programom usklađivanja utvrđuju se nositelji usklađivanja, postupak i rokovi usklađivanja. Nositelji usklađivanja programa državnih potpora s propisima o državnim potporama su Agencija i davatelji državnih potpora (središnja tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) i lokalne samouprave, kao i ovlaštene pravne osobe). Postupak se odvija u tri dijela: evidentiranje i odobravanje usklađenih važećih programa i drugih akata kojima su odobrene ili dane opće državne potpore, usklađivanje programa i drugih akata kojima su odobrene ili dane opće državne potpore od strane davatelja državnih potpora do stupanja na snagu Zakona, te dostavljanje usklađenih konačnih prijedloga programa ili drugih akata koji sadrže prijedlog opće državne potpore s pozitivnim mišljenjem Agencije na usvajanje mjerodavnom tijelu. Temeljem članka 20. Zakona, rok za dovršenje cjelokupnog postupka je 1. siječanj 2006., a sukladno obvezama preuzetim Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju 1. ožujak 2006. godine.

Sukladno navedenom Programu Agencija je uputila zahtjev davateljima državnih potpora da dostave programe općih državnih potpora, te je temeljem zaprimljenih programa kao i na temelju programa o kojima ima saznanja, a koje davatelji nisu dostavili, izradila popis općih državnih potpora po pojedinom davatelju. On se odnosi na programe koji su bili važeći 2. travnja 2003., odnosno u trenutku stupanja na snagu Zakona o državnim potporama. Agencija je izradila spomenuti popis, te ga je uputila na očitovanje nadležnim ministarstvima i drugim tijelima državne uprave – davateljima državnih potpora radi usklađivanja i konačne provjere.

Navedeni popis je vrlo važan jer će se, sukladno pravilima EZ-a, svi programi koji sadrže državne potpore, a ne nalaze se na listi programa, smatrati novim potporama. Razlika između postojeće potpore i nove potpore je vrlo značajna jer nove potpore trebaju biti usklađene s pravilima o državnim potporama i odmah po saznanju o takvoj potpori potrebno je pokrenuti postupak njezine ocjene. U slučaju da se ustanovi da dodijeljena potpora nije usklađena s pravilima o državnim potporama, ista je nezakonita, te ju je potrebno vratiti.

Programom prilagodbe ocjenjuje se razina pravne usklađenosti sustava državnih potpora Republike Hrvatske i Europske zajednice, te se utvrđuju temeljne obveze Agencije, središnjih tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) i lokalne samouprave, kao i ovlaštenih pravnih osoba u provedbi sustava državnih potpora u Republici Hrvatskoj, sukladno Zakonu o državnim potporama.

Nadalje, Agencija je dala i mišljenja na zakone i druge akte (programi, pravilnici) koji sadrže programe općih državnih potpora, te je u nadležnim ministarstvima pokrenut postupak njihovog usklađivanja s propisima o državnim potporama.

3.2. Ostale aktivnosti Agencije u svezi prilagodbe sustava državnih potpora

Temeljem članka 16. Zakona o državnim potporama, te članka 38. Uredbe o državnim potporama, Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja je donijelo Pravilnik o obliku i sadržaju te načinu prikupljanja podataka i vođenja evidencije o državnim potporama. Njime se propisuje oblik i sadržaj prijave državnih potpora, te način prikupljanja podataka i vođenja evidencija o općim i pojedinačnim državnim potporama koje su davatelji državnih potpora dužni dostaviti Agenciji, te način prikupljanja podataka za izradu godišnjeg izvješća o radu Agencije za proteklu godinu u odnosu na državne potpore i godišnje izvješće o državnim potporama.

Kako je jedna od zadaća Agencije i davanje mišljenja na prijedloge novih ili izmjene važećih zakona i ostalih provedbenih propisa, u cilju usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom EZ-a, Agencija je u 2004. godini na zahtjev ili inicijativu nadležnih ministarstava dala niz stručnih mišljenja na prijedloge propisa i drugih akata koji se izravno ili neizravno odnose na državne potpore. Pritom posebno treba naglasiti prijedlog Zakona o poticanju ulaganja, nacrt Uredbe o postupku i načinu utvrđivanja antidampinške i kompenzacijske pristojbe, te Pravilnik o mjerilima i kriterijima, te postupku za ostvarivanje prava na podmirenje troškova javnog operatora iz sredstava državnog proračuna, itd.

Istodobno, zbog važnosti provedbe Zakona, davatelji državnih potpora prilikom donošenja novih propisa sve više zahtijevaju da u aktivnostima na redefiniranju politike državnih potpora u određenim gospodarskim sektorima, u radnim skupinama zaduženim za izmjene pojedinih zakonskih akata kao i programa državnih potpora, budu uključeni i predstavnici Agencije. Tako su tijekom 2004. predstavnici Agencije, stalno ili povremeno, sudjelovali u radnim skupinama za izradu Nacionalnog programa restrukturiranja industrije čelika u RH, Zakona o javnom prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu, te u radnoj skupini za izradu strategije i jačanja kapaciteta za regionalni razvoj.

Treba spomenuti izradu i održavanje web – stranice Agencije na hrvatskom i engleskom jeziku, koja u odnosu na državne potpore sadrži sve akte iz zakonodavnog okvira, odluke Vijeća, prijevode pravne stečevine EZ-a na hrvatski jezik iz područja državnih potpora, te ih tako čini dostupnima za sve zainteresirane strane - državnu upravu, poduzetnike i širu javnost.

4. Primjena Zakona o državnim potporama

Sukladno odredbama Zakona o državnim potporama, Agencija je u slučaju pojedinačnih državnih potpora (a to su potpore namijenjene unaprijed određenim korisnicima) dužna donijeti rješenje kojim se te potpore odobravaju ili odbijaju ovisno o tome jesu li sukladne Zakonu ili ne, odnosno odbaciti zahtjev davatelja ako se ustanovi da se ne radi o potporama koje uređuje Zakon (potpore stanovništvu, opće mjere gospodarske politike, itd.). Kada se radi o programima i aktima tijela državne uprave kojima se iz državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave namjeravaju dodjeljivati određena sredstva ili poticati određeni programi za unaprijed nepoznate korisnike, dakle kada se radi o općim potporama, Agencija je nadležna za davanje mišljenja kojim se ocjenjuje sukladnost tih programa s odredbama Zakona i pravnom stečevinom EZ-a.

Tijekom 2004. godine, Agencija je zaprimila 41 (četrdeset jedan) podnesak u svezi s odobrenjem pojedinačnih državnih potpora, te 50 (pedeset) zahtjeva za davanjem mišljenja na akte kojima se predlaže davanje općih državnih potpora. Međutim, najveći broj spomenutih podnesaka zapravo su bile obavijesti o zahtjevima upućenim Ministarstvu financija ili Vladi Republike Hrvatske za davanjem određenih oblika potpora, koje su Agenciji dostavljene na znanje, a bez dovoljno potrebnih podataka i dokumentacije koja bi Agenciji omogućila donošenje meritorne ocjenu radi li se o dopuštenim ili nedopuštenim potporama. Tijekom 2004. godine okončano je 26 predmeta ili nešto više od 30% zaprimljenih zahtjeva. S obzirom na to da je veći dio zahtjeva davatelja uslijedio u drugoj polovini 2004. godine, nakon što je okončan dio edukacije i seminara u svezi s ovom problematikom i doneseni Program prilagodbe i Program usklađivanja državnih potpora, veći njihov dio riješen je u 2005. godini, a za dio se još uvijek čeka primitak potpune dokumentacije. (Popis riješenih predmeta u 2004. godini nalazi se u Prilozku ovog Izvješća).

Spomenuto ukazuje na činjenicu da sustav nadzora državnih potpora u 2004. godini još nije u potpunosti sazrio. Određeni napredak vidljiv je tijekom ove godine, ali je nesporno da je pred nama još neko vrijeme "uhodavanja" i poduzimanja aktivnosti, prije svega usmjerenih na edukaciju davatelja državnih potpora, kako bi prijavljivanje potpora Agenciji postalo uobičajena praksa. Pritom, uz daljnju edukaciju i usavršavanje djelatnika koji u tijelima državne uprave – davateljima državnih potpora obavljaju poslove vezane uz predlaganje i dodjelu državnih potpora, dakle njihovu specijalizaciju za ovo područje, nužno je i kontinuirano usavršavanje djelatnika Agencije zaposlenih na ovim poslovima, njihova specijalizacija za određena područja potpora (brodogradnja, transport, horizontalne potpore), kao i stalno praćenje i usvajanje novih pravila o državnim potporama koje usvajaju institucije Zajednice.

Naime, radi se o području prava tržišnog natjecanja Zajednice koje se neprekidno unaprjeđuje i mijenja, a i odluke Europskog suda, koje su dio pravne stečevine Zajednice na čiju se primjenu obvezala Republika Hrvatska, također često donose određene novosti i rješenja o kojima je Agencija dužna voditi računa prilikom donošenja odluka i ocjene zahtjeva o državnim potporama.

Zaprimljeni zahtjevi i obavijesti za davanjem potpora tijekom 2004. najčešće su se odnosili na djelatnost cestovne i komunalne infrastrukture, sektor turizma, programe poticaja malog i srednjeg poduzetništva, sektor brodogradnje i transporta.

U 2004. Agencija nije niti u jednom slučaju odbila dati suglasnost na prijedlog akta kojim se namjerava odobriti ili dati pojedinačna državna potpora, unatoč tome što je u određenom broju zaprimljenih zahtjeva i obavijesti bilo riječ o predmetima u kojima su postojali elementi nedozvoljenih državnih potpora. Naime, Agencija je u svakom takvom slučaju željela upozoriti i educirati davatelja potpore i ostaviti mu dovoljno vremena za upotpunjavanje prijave, ili za eventualnu prilagodbu ili preinačivanje iste (kao što je to i praksa Europske komisije). S obzirom da je riječ o početku primjene novog sustava državnih potpora cilj Agencije nije donošenje naglih odluka o odbijanju davanja suglasnosti na prijedloge državnih potpora i izazivanje poremećaja u gospodarstvu, kao i dovođenje u stečaj ili likvidaciju pojedinih korisnika potpora bez upozorenja i navikavanja na taj sustav. Sukladno Zakonu, posljedica nedavanja suglasnosti Agencije na već dodijeljenu potporu je nalog za povrat iskorištene potpore uvećan za iznos zakonske kamate.

4.1. Sustav državnih potpora na razini jedinica lokalne uprave

Kao što je uvodno spomenuto, sustav nadzora državnih potpora koji je uređen Zakonom o državnim potporama, odnosi se i na jedinice lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave.

Stoga je Agencija u studenom 2004. uputila poziv davateljima državnih potpora na lokalnoj razini da dostave programe općih državnih potpora iz njihove nadležnosti kao i podatke o dodijeljenim potporama za razdoblje od 2002. - 2004. (riječ je o 20 županija, Gradu Zagrebu, 123 ostalih gradova i 426 općina). Uz dopis kojim su zatraženi podaci o potporama, dostavljen je i sažeti prikaz odredbi Zakona i Uredbe o državnim potporama, te detaljna pojašnjenja i upute u svezi s time što predstavlja državnu potporu, koji se kriteriji koriste u postupku ocjenjivanja, radi li se o državnoj potpori ili ne, itd.

Unatoč požurnicama, na upućeni je poziv odgovorilo 12 (dvanaest) županija, Grad Zagreb, 52 (pedeset dva) ostala grada i 151 (sto pedeset

jedna) općina, odnosno 60% (šezdeset posto) županija, 42% (četrdeset dva posto) gradova i 35% (trideset pet posto) općina. Pri tome je posebno zabrinjavajuće, da upravo oni gradovi i općine, koji prema saznanjima Agencije značajnim sredstvima financiraju projekte u gospodarstvu, nisu niti nakon nekoliko požurnica dostavili tražene podatke i programe, odnosno potpunu dokumentaciju o određenim programima potpora. Istovremeno, Agencija tijekom 2004. godine nije zaprimila niti jedan zahtjev od strane tijela lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave kojim se, sukladno Zakonu o državnim potporama, prije dodjele pojedinačne potpore ili usvajanja programa potpora, traži odobrenje ili mišljenje u svezi dodjele potpora određenim gospodarskim sektorima ili pojedinim poduzetnicima.

S obzirom na spomenuto, odnosno neprimjenu Zakona o državnim potporama od strane davatelja državnih potpora na lokalnoj razini, jedna od najvažnijih aktivnosti Agencije u narednom razdoblju bit će uspostava neposredne suradnje s tim tijelima, u cilju njihova upoznavanja s ovom problematikom, obvezama koje je preuzela Republika Hrvatska u svezi državnih potpora sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, te obvezama koje će nastupiti članstvom u EU na području potpora i što je ključno, s obvezama iz Zakona i Uredbe o državnim potporama. Te aktivnosti prvenstveno uključuju edukaciju djelatnika lokalne uprave i samouprave te upoznavanje s mogućim posljedicama djelovanja i odobravanja potpora suprotno odredbama Zakona o državnim potporama.

4.2. Izabrani predmeti ocjene državnih potpora

Predmet 1.

Zahtjev za davanjem suglasnosti na prijedlog Odluke o pokretanju postupka za sklapanje Ugovora o jamstvu između RH i Europske banke za obnovu i razvoj za Projekt izgradnje obalne infrastrukture luke Dubrovnik

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja zaprimila je predmet u vezi s Projektom izgradnje obalne infrastrukture u luci Dubrovnik, koji bi se, između ostalog, financirao zajmom Europske banke za obnovu i razvoj u iznosu od 26,5 milijuna eura uz državno jamstvo.

Agencija je utvrdila da državno jamstvo u konkretnom slučaju ne predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavka 1. Zakona, jer se njime ne narušava, odnosno ne može narušiti tržišno natjecanje, te se posebno ne pogoduje niti jednom korisniku luke već svim njezinim korisnicima. Državno jamstvo kao instrument državne potpore predstavlja potencijalni rashod države, ali u predmetnom slučaju korisnik zajma uz državno jamstvo je Lučka uprava Dubrovnik, ustanova - pravna osoba koju je osnovala RH i koja je proglašena lukom od osobitog gospodarskog interesa za RH.

Izgradnja lučke infrastrukture potrebna je kako bi Lučka uprava Dubrovnik uopće mogla obavljati svoju djelatnost iz članka 50. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, te zbog navedenog ne dolazi do narušavanja tržišnog natjecanja. Naime, sukladno odredbama Zakona, osnivač lučke uprave, tj. RH, dužna je sredstvima iz proračuna financirati gradnju i održavanje lučke podgradnje, kako bi lučke uprave mogle obavljati svoju djelatnost.

Stoga je Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdilo da rekonstrukcija i izgradnja operativne obale luke Dubrovnik predstavlja investiranje u infrastrukturu koja ima za cilj povećati kapacitete luke za pristup i najvećim brodovima koji organiziraju kružna putovanja, čime će se povećati i sigurnost same luke za uplovljavanje velikih brodova, koji su i do sada pristajali u tu luku, ali uz određene sigurnosne rizike i uvjete koji su bili ispod standardnih uvjeta u drugim mediteranskim lukama.

S obzirom na to da će pristup luci bit omogućen svim brodovima na kružnim putovanjima pod istim uvjetima, ne može se zaključiti da dolazi do pogodovanja pojedinom korisniku ili korisnicima luke, te ne dolazi do narušavanja tržišnog natjecanja između poduzetnika u RH, niti narušavanja tržišnog natjecanja između RH i mediteranskih luka zemalja članica EU. Stoga je Vijeće utvrdilo da se u smislu Zakona predmetno jamstvo ne može smatrati potporom.

Predmet 2.

Zahtjev za naknadno davanje suglasnosti na Odluku o davanju državnog jamstva za kreditno zaduživanje Hrvatskih cesta d.o.o. kod Privredne banke Zagreb d.d.

Agencija je zaprimila zahtjev za naknadno davanje suglasnosti na Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva za kreditno zaduženje Hrvatskih cesta d.o.o. kod Privredne banke Zagreb d.d.. Sredstva predviđena ugovorom o kreditu za kojeg je zatraženo izdavanje državnog jamstva odnosi se na financiranje projekta građenja i održavanja javnih cesta.

Agencija je utvrdila da je Vlada RH 17. rujna 2004., donijela Odluku o davanju državnog jamstva za kreditno zaduživanje Hrvatskih cesta d.o.o. kod Privredne banke Zagreb d.d.. S obzirom na to da je u predmetnom slučaju državno jamstvo odobreno bez rješenja Agencije, Agencija je pokrenula postupak naknadnog odobrenja državne potpore.

Uvidom u dokumentaciju Agencija je utvrdila da dano državno jamstvo ne predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavka 1. Zakona, jer se njime ne narušava, odnosno ne može narušiti tržišno natjecanje iz razloga što će se sredstvima zajma financirati isključivo investicijski radovi i programi održavanja javnih cesta (ne uključujući i autoceste).

Naime, da bi se određena mjera pomoći poduzetnicima smatrala državnom potporom, odnosno da bi financiranje izgradnje infrastrukture konkretnog projekta činilo državnu potporu, kumulativno se moraju ispuniti četiri osnovna uvjeta:

- da je riječ o državnim sredstvima,
- da dolazi do pogodovanja pojedinom poduzetniku, a takvu pogodnost poduzetnik ne bi ostvario kroz svoje normalno poslovanje,
- da je zadovoljen kriterij selektivnosti (znači nije u pitanju opća mjera), te
- da postoji mogućnost narušavanja tržišnog natjecanja.

Ukoliko jedan od ta četiri uvjeta nije zadovoljen, tada nije riječ o državnoj potpori. Kako je poduzetnik Hrvatske ceste d.o.o. zadužen za gospodarenje javnim cestama kao općim dobrom i kako je riječ o dobru koje je u općoj uporabi u RH, u predmetnom slučaju nije riječ o narušavanju tržišnog natjecanja.

Stoga je Agencija donijela rješenje o odbacivanju zahtjeva za naknadno davanje suglasnosti na Odluku o davanju državnog jamstva za kreditno zaduženje Hrvatskih cesta d.o.o. kod Privredne banke Zagreb d.d.

Predmet 3.

Zahtjev za davanjem mišljenja o suglasnosti prijedloga programa Hrvatske agencije za malo gospodarstvo (HAMAG) s odredbama Zakona i Uredbe o državnim potporama

Agencija je zaprimila zahtjev za davanjem mišljenja o usklađenosti programa pod nazivima: "Novi poduzetnik", "Obrtni kapital", "Rast i razvoj", "Područja posebnog državnog interesa" i "Poljoprivreda", s odredbama Zakona i Uredbe o državnim potporama.

Uvidom u dostavljene programe utvrđeno je da navedeni programi sadrže državne potpore namijenjene malim i srednjim poduzetnicima za troškove početnih ulaganja, kao i regionalne državne potpore. Instrument dodjele državne potpore je jamstvo koje daje HAMAG za kredite koje su banke i druge pravne osobe (kreditori) odobrile poduzetnicima.

Sukladno odredbi članka 22. stavka 5. Uredbe o državnim potporama ("Narodne novine", broj 121/03; dalje: Uredba) opravdani troškovi za koje se može dodijeliti državna potpora malim i srednjim poduzetnicima jesu troškovi početnih ulaganja i to u materijalna ulaganja (zemljišta, zgrade i oprema) i troškovi za nematerijalna ulaganja (nabava patenata, licenci, posebnih znanja i vještina (*know-how*), ili tehničkog znanja koje nije zaštićeno patentom).

Stoga je Agencija izdala mišljenja da su programi "Novi poduzetnik", "Obrtni kapital", "Rast i razvoj" te "Područja posebnog državnog interesa" usklađeni s odredbama Zakona i Uredbe, te je obvezala HAMAG da krajem 2004. godine Agenciji dostavi podatke o iznosima odobrenih potpora korisnicima programa.

U svezi programa "Poljoprivreda", Agencija je sukladno odredbi članka 1. stavka 2. Zakona obavijestila HAMAG da premet Zakona nisu državne potpore poljoprivredi i ribarstvu, te da stoga nije u mogućnosti dati mišljenje na rečeni program.

Predmet 4.

Zahtjev za izdavanjem mišljenja na Prijedlog subvencija za organizirani strani turistički promet u 2005.

Agencija je zaprimila zahtjev za izdavanjem mišljenja na Prijedlog programa subvencija za organizirani strani turistički promet u 2005.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, Agencija je utvrdila da se u konkretnom slučaju radi o državnoj potpori, te je pisanim putem obavijestila predlagatelja o potrebi izmjene Prijedloga programa subvencija za organizirani strani turistički promet (dalje: Prijedlog programa subvencija) kako bi se isti uskladio sa odredbama Zakona i Uredbe.

Konačnim tekstom Prijedloga programa subvencija predložene su subvencije kao mjera gospodarske politike za povećanje turističkog prometa u pred i posezoni, a time i ukupnog poslovanja turističkog gospodarstva.

Korisnicima subvencije utvrđene su sve strane pravne osobe (turoperatori i putničke i turističke agencije), koje ispune uvjete predviđene Prijedlogom programa subvencija, a koje posebnim organiziranim zračnim (čarter programi), autobusnim, željezničkim i/ili pomorskim prijevozom dovode turiste na područje Republike Hrvatske. Planirani bruto iznos subvencija za organizirani turistički promet za 2005., iznosi 55 milijuna kuna.

Vijeće je utvrdilo kako bi predložene subvencije mogle predstavljati zabranjenu državnu potporu u smislu odredbe članka 4. stavka 1. Zakona koja propisuje da nisu sukladne zakonu one državne potpore koje bez obzira na njihov oblik, narušavaju ili bi mogle narušiti tržišno natjecanje davanjem povlastice na tržištu korisniku državne potpore, osobito u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske. S obzirom da je turistička djelatnost otvorena međunarodnoj konkurenciji, predložene subvencije mogu narušiti tržišno natjecanje odnosno mogu imati utjecaj na međunarodnu trgovinu.

Subvencijama iz Prijedloga programa subvencija pokrivaju se operativni troškovi i normalni rizici poslovanja svakog turoperatora/agencije, koje su isti dužni snositi sami. U tom smislu, predložene subvencije predstavljaju državnu potporu za tekuće poslovanje (članak 49. Uredbe), koja se sukladno propisima o državnim potporama može dodijeliti samo pod uvjetom da doprinosi regionalnom razvoju, da je razmjerna teškoćama koje se namjeravaju ublažiti, da je vremenski ograničena, da se postupno smanjuje i da nije namijenjena poticanju izvoza.

Kako se predložene subvencije za strani turistički promet dodjeljuju u kontinuitetu od 1994. godine do danas, te s obzirom na dinamiku smanjivanja subvencija, Vijeće je utvrdilo da su se subvencije prilikom uvođenja isplaćivale tijekom cijele godine, dok je protekom vremena isplata subvencija svedena samo na pred i posezonu, te programe sa zračnim čarter prijevozom.

Slijedom navedenog, te sagledavajući veliki obujam materijalnih, ali i nematerijalnih šteta u turističkoj djelatnosti u RH prouzročenih ratnim okolnostima, kako u samoj zemlji tako i na susjednim prostorima, Vijeće je zaključilo kako se u konkretnom slučaju Prijedlog programa subvencija za organizirani strani turistički promet u 2005. godini može smatrati potporom iz članka 4. stavka 2. Zakona, utoliko što isti predstavlja okončanje takvog modela subvencioniranja.

Međutim, u redovnim okolnostima spomenute potpore nisu dopuštene, budući da se radi o pokriću operativnih troškova stranih turoperatora a ne o subvencijama čiji su izravni korisnici strani turisti, te o izvoznim subvencijama. Stoga je Vijeće bilo mišljenja da predlagatelj ubuduće u svoje prijedloge programa treba uključiti oblike državnih potpora predviđene Zakonom i Uredbom. Vijeće je također naglasilo da je Europska komisija, u čijoj je nadležnosti postupak odobravanja, nadzora i povrata državnih potpora unutar zemalja članica EU, donijela negativne odluke na slične programe kojima su zemlje članice EU namjeravale poticati strane turooperatore, dok je prihvatljivim ocijenila programe potpora namijenjene poticanju turizma u određenim talijanskim regijama (Sicilija) u obliku regionalnih potpora, i za koje je dokazano da su izravni korisnici tih potpora turisti, a ne poduzetnici – inozemni i domaći turooperatori.

5. Aktivnosti vezane uz program CARDS 2002.

U ožujku 2004. godine započela je provedba projekta tehničke pomoći u okviru programa CARDS 2002., koji je uspješno okončan u studenom iste godine. Svi ciljevi ovog projekta, primjerice izrada nacrtu prijedloga izmjena i dopuna Zakona i Uredbe, izrada prijedloga smjernica za primjenu pravila o državnim potporama koja se odnose na pojedine kategorije državnih potpora, održavanje tematskih seminara za davatelje državnih potpora i internih seminara s ciljem usavršavanja djelatnika Agencije, u potpunosti su ispunjeni⁶.

Aktivnosti u okviru rečenog programa korištene su kao osnova za pripremu *twinning* projekta, koji će se u suradnji s njemačkim i slovenskim partnerima provoditi u Agenciji tijekom 2005. i 2006. godine. Naglasak projekta bit će na provedbi zakonodavnog okvira u području državnih potpora, kao i na uspostavi sveobuhvatnog registra državnih potpora. U tu je svrhu, u suradnji s domaćim i stranim konzultantima, tijekom 2004. izrađena analiza tehničkih potreba i struktura buduće baze podataka, za koju će informatička oprema i programska podrška biti nabavljena također uz pomoć sredstava iz programa CARDS.

Ukupna vrijednost projekta je 1,200.000 (milijun dvjesto tisuća) eura, od čega je 400.000 (četiristo tisuća) eura namijenjeno bazi podataka, a 800.000 (osamsto tisuća) eura tehničkoj pomoći.

Agencija je uspostavila i suradnju s predstavnicima Opće uprave za tržišno natjecanje Europske komisije, koja se odvija putem tehničkih konzultacija i manje formalnih sastanaka, kao i pisanim putem u obliku davanja preporuka i mišljenja o pojedinim problemima s kojima se Agencija susreće u svom radu. Također, EK je radi bolje informiranosti od Agencije zatražila da joj se redovito dostavljaju statistički podaci o broju zaprimljenih zahtjeva i o broju rješenja i mišljenja izdanih od strane Agencije (*enforcement record*).

Nadalje, predstavnici Agencije bili su u posjetu Ministarstvu financija Republike Slovenije, točnije Sektoru za spremljanje državnih pomoći, pri čemu su razmijenjena iskustva o načinu prikupljanja podataka te o načinu usklađivanja postojećih općih državnih potpora u Republici Sloveniji.

⁶ Održano je ukupno 8 (osam) seminara i radionica od kojih je 5 (pet) održano u prostoru Agencije, dok su 3 (tri) održane na drugim lokacijama.

6. Administrativna i stručna osposobljenost Agencije i davatelja državnih potpora

Sukladno Statutu Agencije, obavljanje poslova vezanih uz primjenu Zakona o državnim potporama u Agenciji je povjereno Sektoru za državne potpore koji se sastoji od Odjela za ocjenu državnih potpora i Odjela za sustav državnih potpora.

Početakom 2004. poslove koji se odnose na provedbu Zakona o državnim potporama obavljalo je ukupno 4 (četiri) zaposlenika. U srpnju iste godine zaposlena su još 2 (dva) djelatnika (pravnik i ekonomist), tako da je na dan 31. prosinca 2004. u Sektoru za državne potpore bilo zaposleno ukupno 6 (šest) zaposlenika. Od tog broja, 2 (dva) su diplomirana pravnik a s položenim pravosudnim ispitom, te 4 (četiri) ekonomista od kojih jedan ima položen ispit za revizora.

Daljnje administrativno jačanje Sektora za državne potpore i Agencije u cjelini, jedan je od zahtjeva Europske komisije koji je osobito istaknut u Mišljenju EK o zahtjevu Republike Hrvatske za članstvo u Europskoj Uniji (avis) od 20. travnja 2004. godine, u kojem se navodi: "*U odnosu na administrativne sposobnosti, osim nadležnosti u području tržišnog natjecanja, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja također je nadležna za provedbu Zakona o državnim potporama i izradu nacrtu potrebnih podzakonskih akata. U tu svrhu trebat će joj dodatni administrativni resursi.*" Isto tako, obveze nadzora i praćenja sustava državnih potpora, kako na državnoj, tako i na lokalnoj razini, zahtijevaju dodatno angažiranje i zapošljavanje djelatnika na tim poslovima. Međutim, to neposredno ovisi o financijskim mogućnostima Agencije koja sredstva za svoj rad osigurava iz državnog proračuna.

Tijekom razdoblja na koje se odnosi ovo Godišnje izvješće, Agencija je posebne napore uložila u promicanje znanja o državnim potporama, kako usavršavanjem vlastitih djelatnika, tako i organizacijom seminara i radionica, uz spomenutu tehničku pomoć iz CARDS programa, namijenjenih davateljima državnih potpora (ukupno 8 seminara).

Prema dosadašnjem, ali i planiranom opsegu poslova koji bi trebao uslijediti nakon što u cijelosti saživi sustav prijavljivanja državnih potpora, Agenciji će biti potrebno osigurati sredstva za rad najmanje 15 (petnaest) zaposlenika na poslovima državnih potpora. Na primjer, prije pristupanja Europskoj Uniji, u Republici Sloveniji na poslovima vezanim za odobravanje i nadzor državnih potpora radilo je 11 (jedanaest) zaposlenika, a u Rumunjskoj čak 35 (trideset pet).

Uz povećanje broja djelatnika Agencije i njihovu stalnu edukaciju i usavršavanje, dosadašnje je iskustvo u provedbi Zakona i SSP-a pokazalo da je istovremeno nužno i određeno povećanje ili barem specijalizacija djelatnika u tijelima državne uprave koji obavljaju poslove u svezi predlaganja državnih potpora, odnosno obrade zahtjeva korisnika državnih potpora, kao i njihova dopunska izobrazba i usavršavanje.

II. IZVJEŠĆE O DRŽAVNIM POTPORAMA ZA 2004. GODINU

Uvod

Drugo Godišnje izvješće o državnim potporama u Republici Hrvatskoj od stupanja na snagu Zakona o državnim potporama («Narodne novine» broj 47/03 i 60/04; dalje u tekstu: Zakon) obuhvaća podatke za 2004., ali su njime obuhvaćeni i revidirani podaci za 2002. i 2003., kako bi se omogućila usporedba iznosa danih potpora kao i njihov trend. Izvješće je podijeljeno je u četiri poglavlja. U prvom poglavlju daju se podaci o ukupnim državnim potporama u spomenutom trogodišnjem razdoblju, te kategorije i instrumenti državnih potpora. Drugo poglavlje odnosi se na potpore dodijeljene u poljoprivredi i ribarstvu, a treće na potpore u djelatnosti industrije i usluga. Državne potpore u djelatnosti industrije i usluga uključuju potpore za horizontalne ciljeve i potpore pojedinim sektorima. Četvrto poglavlje odnosi se na regionalne državne potpore.

Državne potpore su razvrstane na kategorije i instrumente u skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju te načinu prikupljanja podataka i vođenja evidencija državnih potpora («Narodne novine», broj 11/05).

Prikaz državnih potpora u ovom Izvješću u najvećem mogućem opsegu uvažava metodološke postavke koje koristi Europska komisija (EK) u pripremanju svojih izvješća o državnim potporama (*scoreboard*).

Tijekom 2004. godine Agencija je u suradnji s ministarstvima - davateljima državnih potpora usuglasila dio programa, kriterija i mjerila za odobravanje općih i pojedinačnih potpora, te započela posao odobravanja državnih potpora sukladno Zakonu. Međutim, Agencija je još u fazi razvoja i uspostave vlastite baze podataka, koja će omogućiti pouzdanu i vjerodostojnu evidenciju dodijeljenih državnih potpora. Uspostava vlastite baze podataka ne ovisi samo o kadrovskoj i tehničkoj opremljenosti Agencije, već i o pravovremenoj prijavi državnih potpora, koje su Agenciji obvezni dostaviti davatelji državnih potpora i to prije njihove dodjele na svim razinama, uključivo tijela lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave. Međutim, kako u 2004. sustav prijave i odobravanja državnih potpora još uvijek nije u cijelosti sazivio, za potrebe izrade ovog Izvješća korišteni su podaci Ministarstva financija iz Izvješća o izvršenju državnog proračuna za prošle tri godine, kao i podaci dostavljeni Agenciji od samih davatelja državnih potpora.

U odnosu na prošlogodišnje izvješće, podaci za 2002. i 2003. godinu su revidirani i dopunjeni prikupljenim i obrađenim tada nedostajućim podacima, a najznačajnije promjene odnose se na:

- isključivanje poticaja koji se odnosi na investicije u infrastrukturu koje u pravilu ne čine državnu potporu,
- isključivanje transfera financijskih sredstava iz državnog proračuna prema jedinicama lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave, koji također ne čine državnu potporu,
- drukčiji izračun elementa državnih potpora na osnovu jamstava nego prethodne godine. Naime, element državne potpore u jamstvu koje se smatra državnom potporom, a na koje nije obračunata njegova tržišna cijena (faktor rizika), izračunava se kao razlika između tržišne cijene i cijene koja je plaćena za dodijeljeno jamstvo,
- uzimanje u obzir iznosa državnih potpora od samo onih jedinica lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave koje su joj dostavile podatke,
- uključivanje iznosa državnih potpora sadržanih u poreznim olakšicama sukladno Zakonu o porezu na dobit.

Državne potpore u poljoprivredi i ribarstvu uređene su posebnim propisima te se na njih ne primjenjuju odredbe Zakona i Uredbe o državnim potporama (dalje u tekstu: Uredba). Iznosi ovih državnih potpora uključeni su u ovo Izvješće, a sukladno podacima dostupnima i prikupljenima temeljem suradnje Agencije i mjerodavnog ministarstva sukladno članku 19. Zakona.

Ovo Izvješće treba smatrati još jednim korakom na putu uspostavljanja transparentnog sustava državnih potpora u Republici Hrvatskoj. Potpuno Izvješće sa sveobuhvatnim prikazom državnih potpora bit će moguće izraditi tek kada sustav dodjeljivanja državnih potpora u cijelosti saživi, kada Agencija uspostavi vlastiti registar državnih potpora, odnosno kada svi davatelji državnih potpora u Republici Hrvatskoj, kako na državnoj tako i na lokalnoj razini, usklade sustav dodjele potpora s pravilima i obvezama utvrđenim Zakonom, a Agencija temeljem tako prikupljenih podataka uspostavi i vlastiti registar državnih potpora. U praksi to podrazumijeva prijavu odnosno podnošenje zahtjeva za ocjenu određene državne potpore prije njene dodjele, što još uvijek nije slučaj. Kao i u drugim tranzicijskim zemljama, danas članicama Europske Unije (EU), taj proces zahtijeva određeno vrijeme i brojne prilagodbe novom sustavu državnih potpora, prvenstveno edukaciju i širenje znanja o državnim potporama.

1. Državne potpore u 2004. godini

U 2004. godini državne potpore u Republici Hrvatskoj (RH) iznosile su 6.090,1 milijuna kuna, što je 3,8% manje nego u prošloj godini, a 17,6% više nego u 2002. godini. Udio državnih potpora u bruto društvenom proizvodu (BDP) naše zemlje iznosio je 2,9%, što je 12,2% manje od udjela ostvarenog u 2003. godini (3,3%). Usporedba vrijednosti izraženih u eurima pokazuje smanjenje od 2,9% u odnosu na 2003. i povećanje od 16,2% u odnosu na 2002. godinu.

Značajka 2004. godine je smanjivanje udjela državnih potpora u rashodima države u odnosu na 2003. i 2002. godinu.

U Tabeli 1. prikazani su podaci o ukupno dodijeljenim državnim potporama u Republici Hrvatskoj u 2002., 2003. i 2004., u usporedbi s osnovnim makroekonomskim pokazateljima.

Tabela 1.: Državne potpore u RH (uključena je poljoprivreda i ribarstvo) u 2002., 2003. i 2004.

Mjera	2002.	2003.	2004.	Indeksi			
				03/02	04/02	04/03	
Državne potpore	u mln kn	5.177,2	6.332,2	6.090,1	122,3	117,6	96,2
Državne potpore	u mln EUR*	699,0	837,2	812,5	119,8	116,2	97,1
BDP	u mln kn	176.429,0	189.040,0	207.028,0	107,1	117,3	109,5
BDP	u mln EUR	23.820,0	24.994,0	27.621,5	104,9	116,0	110,5
Rashodi države	u mln kn	70.397,4	77.075,5	83.145,1	109,5	118,1	107,9
Rashodi države	u mln EUR	9.504,5	10.190,6	11.093,2	107,2	116,7	108,9
Zaposleni	broj	1.359.015,0	1.392.509,8	1.409.633,8	102,5	103,7	101,2
Udio državnih potpora u BDP-u	u %	2,9	3,3	2,9	114,2	100,2	87,8
Državne potpore po zaposlenome	u kn	3.809,5	4.547,3	4.320,4	119,4	113,4	95,0
Državne potpore po zaposlenome	u EUR	514,3	601,2	576,4	116,9	112,1	95,9
Udio državnih potpora u rashodima države	u %	7,4	8,2	7,3	111,7	99,6	89,2
Državne potpore po stanovniku Hrvatske**	u kn	1.176,6	1.439,1	1.384,1	122,3	117,6	96,2
Državne potpore po stanovniku Hrvatske	u EUR	158,9	190,3	184,7	119,8	116,2	97,1

Izvori: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo financija (statistički prikaz rashoda državnog proračuna), podaci obrađeni u AZTN-u.

*Prosječni tečaj Hrvatske narodne banke za 1 EUR bio je u 2002. 7,406773 kn, u 2003. 7,563414 kn i u 2004. 7,495169 kn

**Broj stanovnika prema rezultatima Popisa 2001. iznosi 4,4 milijuna.

Državne potpore po stanovniku su u 2004. iznosile 1.384,1 kuna, što predstavlja blago smanjenje za 3,8% u odnosu na 2003.

S obzirom na to da se prema metodologiji EU posebno prate i ocjenjuju državne potpore u poljoprivredi i ribarstvu, kao i državne potpore u prometu, i za potrebe ovog Izvješća izvršena je analiza državnih potpora u RH u zadnje tri godine, iz kojih su isključene potpore prometu, poljoprivredi i ribarstvu.

Analiza pokazuje da su u 2004. godini potpore namijenjene gospodarstvu bez navedenih sektora iznosile 2.297,9 milijuna kuna, odnosno 306,6 milijuna eura, što je 25,6% manje nego u 2003. godini. Udio tih potpora u BDP-u u 2004. godini iznosio je 1,11%.

Sektor željezničkog prometa EU uređuje posebnom pravnom osnovom u Sporazumu o osnivanju EZ-a, gdje je pitanje državnih potpora u neposrednoj vezi s procesom liberalizacije usluga u željezničkom prometu.

Tabela 2.: Ukupne državne potpore u RH (bez poljoprivrede i ribarstva i prometa) u 2002., 2003. i 2004.

Mjera		2002.	2003.	2004.
Ukupne državne potpore (bez poljoprivrede i ribarstva i prometa)	u mln kn	2.047,3	3.089,6	2.297,9
Ukupne državne potpore (bez poljoprivrede i ribarstva i prometa)	u mln €	276,4	408,5	306,6
BDP	u mln kn	176.429,0	189.040,0	207.028,0
BDP	u mln €	23.820,0	24.994,0	27.621,5
Udio državnih potpora u BDP-u (bez poljoprivrede, ribarstva i prometa)	u %	1,16	1,63	1,11

Izvor: Ministarstvo financija, ostali davatelji državnih potpora; podaci obrađeni u AZTN-u.

Tabela 3.: Ukupne državne potpore u RH (s poljoprivredom, a bez željezničkog prometa) u 2002., 2003. i 2004.

Mjera		2002.	2003.	2004.
Ukupne državne potpore (bez željezničkog prometa)	u mln kn	4.684,1	5.882,1	5.652,7
Ukupne državne potpore (bez željezničkog prometa)	u mln €	632,4	777,7	754,2
BDP	u mln kn	176.429,0	189.040,0	207.028,0
BDP	u mln €	23.820,0	24.994,0	27.621,5
Udio državnih potpora u BDP-u (bez željezničkog prometa)	u %	2,65	3,11	2,73

Izvor: Ministarstvo financija, ostali davatelji državnih potpora; podaci obrađeni u AZTN-u.

Prikazani iznosi ne uključuju precizan iznos državne potpore u danim jamstvima za željeznički promet iz razloga što Agencija nije raspolagala podacima u svezi svih izdanih jamstava željezničkom prometu.

Tabela 4.: Državne potpore u RH u usporedbi sa zemljama članicama EU 2003.

2003	Državne potpore bez potpora željezničkom prometu		Državne potpore bez potpora prometu poljoprivrede i ribarstva	
	u milijunima eura	udio u BDP-u (%)	u milijunima eura	udio u BDP-u (%)
Hrvatska 2003.	777	3,11	408	1,63
Hrvatska 2004.	747	2,73	307	1,11
EU-15	52.775	0,57	37.334	0,40
Belgija	1.075	0,40	655	0,24
Danska	1.254	0,67	921	0,49
Njemačka	16.431	0,77	14.398	0,68
Grčka	615	0,40	333	0,22
Španjolska	4.019	0,54	3.174	0,43
Francuska	8.827	0,57	4.806	0,31
Irska	934	0,69	417	0,31
Italija	7.087	0,54	5.689	0,44
Luksemburg	71	0,30	36	0,15
Nizozemska	1.505	0,33	497	0,11
Austrija	1.495	0,66	590	0,26
Portugal	1.616	1,24	1.254	0,96
Finska	2.028	1,41	519	0,36
Švedska	1.609	0,60	1.039	0,39
Velika Britanija	4.209	0,26	3.006	0,19

Izvor: DG Competition i Eurostat

Usporedbe radi, udio državnih potpora (bez potpora željezničkom prometu) u BDP-u u Europskoj Uniji 2003. je iznosio 0,57%. Promatrano po zemljama članicama najniži je udio u BDP-u Velike Britanije od 0,26%, a najviši u Finskoj gdje je udio potpora u BDP-u 1,41%.

Iz prikazanih podataka razvidno je što se tiče apsolutnih iznosa državnih potpora da Hrvatska u usporedbi sa zemljama članicama EU dodjeljuje relativno male iznose potpora osobito kada se izuzme promet i poljoprivreda i ribarstvo, te je manji iznos od Hrvatske dodijeljen jedino u Luksemburgu. Ipak, kada se radi o postotnom udjelu u BDP-u, Hrvatska treba učiniti potrebne prilagodbe kako bi se približila prosjeku EU.

1.1. Kategorije državnih potpora

Sukladno odredbama Uredbe i metodologiji EU, državne potpore se u osnovi dijele na horizontalne, sektorske i regionalne, te državne potpore poljoprivredi i ribarstvu.⁷

Horizontalne državne potpore namijenjene su svim poduzetnicima i sektorima, te u znatno manjoj mjeri narušavaju tržišno natjecanje od sektorskih državnih potpora, koje se dodjeljuju pojedinom poduzetniku ili svim poduzetnicima unutar pojedinih gospodarskih grana ili grupacijama.

Cilj regionalnih državnih potpora je potaknuti gospodarski razvitak siromašnijih područja, odnosno područja koja zaostaju u razvitku u odnosu na ukupno gospodarstvo.

Sukladno članku 70. stavku 7. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), cijela RH smatra se jednom regijom, odnosno područjem s neuobičajeno niskim životnim standardom i velikom nezaposlenosti.

Međutim, obveze iz Sporazuma nalažu da u roku od tri godine od stupanja na snagu Sporazuma Hrvatska dostavi Europskoj komisiji iznose BDP-a po stanovniku koji su usklađeni na drugoj razini NUTS-a. Potom bi Agencija i EK trebale zajedno ocijeniti podobnost hrvatskih regija te na temelju te ocjene maksimalni iznos potpora kako bi se izradila karta regionalnih potpora na osnovi smjernica Europske zajednice.

Regionalnom kartom bit će utvrđena područja A, odnosno područja B, i na temelju nje će se dodjeljivati regionalne državne potpore. Do 01.siječnja 2006. u svrhu primjene odredbe Uredbe koja se odnosi na regionalne potpore, cjelokupni teritorij RH smatra se područjem A.

⁷ Dodatak, I. Kategorije državnih potpora.

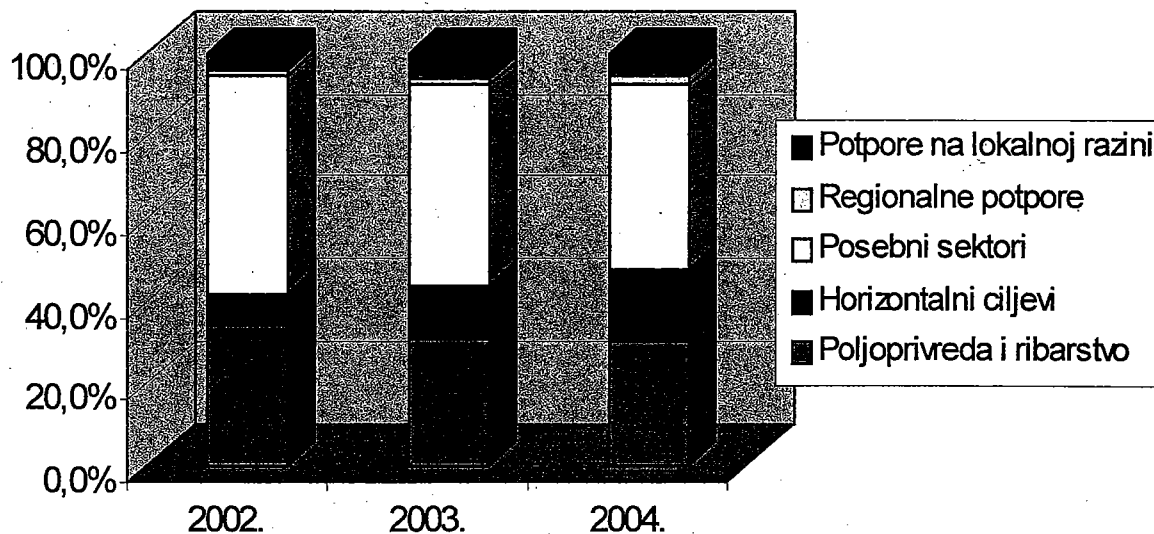
Tabela 5.: Udjeli pojedinih kategorija državnih potpora u 2002., 2003. i 2004.

Kategorija	2002.			2003.			u mln kn	u mln EUR	udio (%)
	u mln kn	u mln EUR	udio (%)	u mln kn	u mln EUR	udio (%)			
1. Poljoprivreda i ribarstvo	1.779,2	240,2	34,4	1.949,4	257,7	30,8	1.819,8	242,8	29,9
2. Industrija i usluge	3.107,2	419,5	60,0	3.884,9	513,6	61,4	3.789,7	505,6	62,2
2.1. Horizontalni ciljevi	384,9	52,0	7,4	807,7	106,8	12,8	1.073,3	143,2	17,6
Istraživanje i razvoj	0,0	0,0	0,0	27,8	3,7	0,4	111,5	14,9	1,8
Zaštita okoliša	0,0	0,0	0,0	6,0	0,8	0,1	0,0	0,0	0,0
Sanacija i restrukturiranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	34,6	4,6	0,6
Mali i srednji poduzetnici	27,2	3,7	0,5	32,8	4,3	0,5	37,5	5,0	0,6
Usvršavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	62,6	8,4	1,0
Zapošljavanje	177,6	24,0	3,4	485,0	64,1	7,7	456,8	60,9	7,5
Kultura	0,0	0,0	0,0	16,1	2,1	0,3	40,3	5,4	0,7
Ušteda energije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostali ciljevi	180,0	24,3	3,5	240,0	31,7	3,8	330,0	44,0	5,4
2.2. Posebni sektori	2.722,4	367,6	52,6	3.077,2	406,9	48,6	2.716,5	362,4	44,6
Proizvodnja čelika	2,0	0,3	0,0	4,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Promet	1.350,7	182,4	26,1	1.293,2	171,0	20,4	1.972,4	263,2	32,4
Brodogradnja	652,7	88,1	12,6	987,1	130,5	15,6	516,8	69,0	8,5
Turizam	62,2	8,4	1,2	213,2	28,2	3,4	82,0	10,9	1,3
Ostali sektori	382,7	51,6	7,4	449,7	59,5	7,2	145,3	19,4	2,4
Financijske usluge	272,0	36,7	5,3	130,0	17,2	2,1	0,0	0,0	0,0
3. Regionalne potpore	72,5	9,8	1,4	89,2	11,8	1,4	137,0	18,3	2,3
4. Potpore na lokalnoj razini*	218,3	29,5	4,2	408,7	54,0	6,5	343,5	45,8	5,6
UKUPNO	5.177,2	699,0	100,0	6.332,2	837,1	100,0	6.090,0	812,5	100,0

Izvor: Ministarstvo financija, ostali davatelji državnih potpora; podaci obrađeni u AZTN-u.

*Agencija je uzela u obzir samo iznose državnih potpora od onih jedinica lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave koje su joj te podatke dostavile.

Slika 1.: Udjeli državnih potpora po kategorijama u 2002., 2003. i 2004.



Promatrano po kategorijama, razvidno je da se najveći dio državnih potpora od 2002. do 2004. odnosi na sektorske potpore i potpore u poljoprivredi i ribarstvu. Udio regionalnih potpora gotovo je isti u cijelom razdoblju. Za 2004. godinu podaci pokazuju povećanje odnosno trend rasta horizontalnih državnih potpora, koje su sa 7,4% udjela u 2002., u 2004. godini dosegle udjel od 17,6%. Rast horizontalnih državnih potpora utjecao je na primjetno opadanje sektorskih potpora s 52,6% u 2002. na 44,6% u 2004.

Budući da su potpore poljoprivredi i ribarstvu uređene posebnim zakonom i nisu predmet nadzora Agencije, odnosno sustava potpora na koji se odnose odredbe Zakona, u ovom se Izvješću ne daje detaljna analiza potpora poljoprivredi, već samo analiza potpora u ostalim gospodarskim sektorima (industrija i usluge).

Tabela 6.: Udjeli pojedinih kategorija državnih potpora bez potpora poljoprivredi i ribarstvu u 2002., 2003. i 2004.

Kategorija	2002.			2003.			u mln kn	u mln EUR	udio (%)
	u mln kn	u mln EUR	udio (%)	u mln kn	u mln EUR	udio (%)			
2. Industrija i usluge	3.107,2	419,5	91,4	3.884,9	513,6	88,6	3.789,7	505,6	88,7
2.1. Horizontalni ciljevi	384,9	52,0	11,3	807,7	106,8	18,4	1.073,3	143,2	25,1
Istraživanje i razvoj	0,0	0,0	0,0	27,8	3,7	0,6	111,5	14,9	2,6
Zaštita okoliša	0,0	0,0	0,0	6,0	0,8	0,1	0,0	0,0	0,0
Sanacija i restrukturiranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	34,6	4,6	0,8
Mali i srednji poduzetnici	27,2	3,7	0,8	32,8	4,3	0,7	37,5	5,0	0,9
Usavršavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	62,6	8,4	1,5
Zapošljavanje	177,6	24,0	5,2	485,0	64,1	11,1	456,8	60,9	10,7
Kultura	0,0	0,0	0,0	16,1	2,1	0,4	40,3	5,4	0,9
Ušteda energije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostali ciljevi	180,0	24,3	5,3	240,0	31,7	5,5	330,0	44,0	7,7
2.2. Posebni sektori	2.722,4	367,6	80,1	3.077,2	406,9	70,2	2.716,5	362,4	63,6
Proizvodnja čelika	2,0	0,3	0,0	4,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Promet	1.350,7	182,4	39,8	1.293,2	171,0	29,5	1.972,4	263,2	46,2
Brodogradnja	652,7	88,1	19,2	987,1	130,5	22,5	516,8	69,0	12,1
Turizam	62,2	8,4	1,8	213,2	28,2	4,9	82,0	10,9	1,9
Ostali sektori	382,7	51,6	11,3	449,7	59,5	10,4	145,3	19,4	3,4
Financijske usluge	272,0	36,7	8,0	130,0	17,2	3,0	0,0	0,0	0,0
3. Regionalne potpore	72,5	9,8	2,1	89,2	11,8	2,0	137,0	18,3	3,2
4. Potpore na lokalnoj razini	218,3	29,5	6,4	408,7	54,0	9,3	343,5	45,8	8,0
UKUPNO	3.398,0	458,8	100,0	4.382,8	579,5	100,0	4.270,3	569,7	100,0

Izvor: Ministarstvo financija, ostali davatelji državnih potpora; podaci obrađeni u AZTN-u.

U 2004. godini sektoru industrije i usluga dodijeljene su potpore u iznosu od oko 3,8 milijardi kuna, ili 505,6 milijuna eura, što je za oko 2,5 % manje nego u 2003. godini.

Pritom, potpore sektoru industrije i usluga čine 88,7% ukupno dodijeljenih potpora, dok se na regionalne potpore odnosi 3,2%, odnosno svega 137 milijuna kuna, a na potpore dodijeljene od strane lokalne uprave i samouprave 8% ili 343,5 milijuna kuna.

U strukturi potpora dodijeljenih sektoru industrije i usluga još uvijek prevladavaju potpore namijenjene pojedinim sektorima (promet, brodogradnja, turizam, itd.) na koje se odnosi gotovo 64% potpora, dok je udio tzv. horizontalnih potpora znatno manji, te iznosi nešto više od 25%. Za 2004. godinu podaci pokazuju postupno smanjivanje sektorskih potpora, a povećanje potpora namijenjenih horizontalnim ciljevima.

Temeljem prikazanih podataka, vidljivo je da se radi o pozitivnim trendovima koji upućuju na zaključak da su nositelji gospodarske politike, odnosno davatelji državnih potpora postupno počeli napuštati selektivni

pristup u dodjeli državnih potpora i državna sredstva sve više preusmjeravaju na one potpore koje su ne samo sukladne sustavu državnih potpora u EU, nego i donose veće koristi gospodarstvu u cjelini, te na duži rok utječu na stvaranje pretpostavki za povećanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva (ulaganjem u obrazovanje, usavršavanje, zaštitu okoliša, zapošljavanje, itd.).

1.2. Državne potpore prema instrumentima dodjele

Državne potpore se dodjeljuju iz proračunskih sredstava u različitim oblicima. Oni mogu biti direktni (povećanje rashoda države) ili indirektni (umanjenje prihoda države), a mogu se dodijeliti putem različitih instrumenata⁸:

- (A1) - subvencije
- (A2) - porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice
- (B) - udjeli u vlasničkom kapitalu
- (C1) - povoljni zajmovi
- (C2) - ostali instrumenti
- (D) - jamstva

Tabela 7.: Državne potpore u RH prema instrumentima u 2002. godini

u mln kn

Kategorija		A1	A2	B	C1	C2	D	UKUPNO
1.	Poljoprivreda i ribarstvo	1.617,0	0,0	0,0	0,0	0,0	162,2	1.779,2
2.	Industrija i usluge	1.604,2	35,9	421,2	180,0	0,0	865,9	3.107,2
	2.1. Horizontalni ciljevi	169,0	35,9	0,0	180,0	0,0	0,0	384,9
	Istraživanje i razvoj	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Zaštita okoliša	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Sanacija i restrukturiranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Mali i srednji poduzetnici	27,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,2
	Usavršavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Zapošljavanje	141,8	35,9	0,0	0,0	0,0	0,0	177,6
	Kultura	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ušteda energije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ostali ciljevi	0,0	0,0	0,0	180,0	0,0	0,0	180,0
	2.2. Posebni sektori	1.435,2	0,0	421,2	0,0	0,0	865,9	2.722,4
	Proizvodnja čelika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0
	Promet	906,5	0,0	150,0	0,0	0,0	294,3	1.350,7
	Brodogradnja	399,1	0,0	0,0	0,0	0,0	253,6	652,7
	Turizam	101,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-39,6	62,2
	Ostali sektori	27,0	0,0	0,0	0,0	0,0	355,7	382,7
	Financijske usluge	0,8	0,0	271,2	0,0	0,0	0,0	272,0
3.	Regionalne potpore	22,0	50,5	0,0	0,0	0,0	13,2	72,5
4.	Potpore na lokalnoj razini	205,1	0,0	0,0	0,0	0,0	13,2	218,3
UKUPNO		3.448,3	86,3	421,2	180,0	0,0	1.041,3	5.177,2

Izvor: Ministarstvo financija, ostali davatelji državnih potpora; podaci obrađeni u AZTN-u.

⁸ Dodatak, II. Popis instrumenata za dodjelu državnih potpora i Metodologija za izračun elementa državne potpore.

Tabela 8.: Državne potpore u RH prema instrumentima u 2003. godini

u mln kn

Kategorija		A1	A2	B	C1	C2	D	UKUPNO
1.	<i>Poljoprivreda i ribarstvo</i>	1.595,9	0,0	0,0	211,3	0,0	142,1	1.949,4
2.	<i>Industrija i usluge</i>	2.013,8	56,9	205,0	951,4	0,0	657,8	3.884,9
2.1.	<i>Horizontalni ciljevi</i>	510,8	56,9	0,0	240,0	0,0	0,0	807,7
	Istraživanje i razvoj	27,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,8
	Zaštita okoliša	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0
	Sanacija i restrukturiranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Mali i srednji poduzetnici	32,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	32,8
	Usavršavanje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Zapošljavanje	428,1	56,9	0,0	0,0	0,0	0,0	485,0
	Kultura	16,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,1
	Ušteda energije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ostali ciljevi	0,0	0,0	0,0	240,0	0,0	0,0	240,0
2.2.	<i>Posebni sektori</i>	1.503,0	0,0	205,0	711,4	0,0	657,8	3.077,2
	Proizvodnja čelika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	4,0
	Promet	879,9	0,0	75,0	80,3	0,0	258,0	1.293,2
	Brodogradnja	468,7	0,0	0,0	507,5	0,0	10,9	987,1
	Turizam	118,8	0,0	0,0	1,4	0,0	93,0	213,2
	Ostali sektori	35,6	0,0	0,0	122,3	0,0	291,8	449,7
	Financijske usluge	0,0	0,0	130,0	0,0	0,0	0,0	130,0
3.	<i>Regionalne potpore</i>	27,5	61,7	0,0	0,0	0,0	0,0	89,2
4.	<i>Potpore na lokalnoj razini</i>	282,3	0,0	0,0	0,0	0,0	126,3	408,7
UKUPNO		3.919,6	118,6	205,0	1.162,7	0,0	926,2	6.332,2

Izvor: Ministarstvo financija, ostali davatelji državnih potpora; podaci obrađeni u AZTN-u.

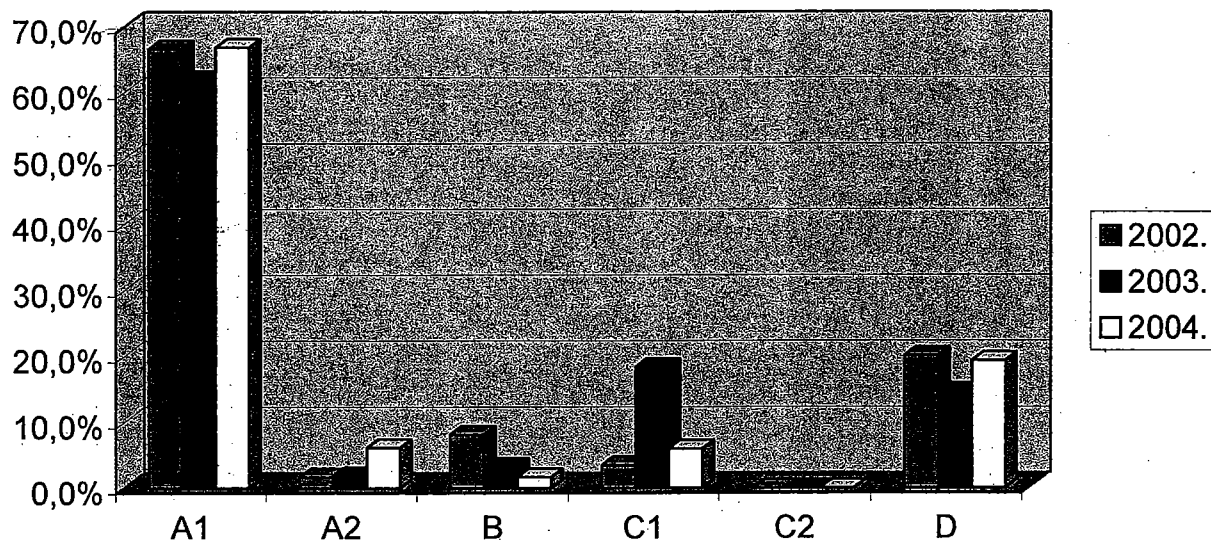
Tabela 9.: Državne potpore u RH prema instrumentima u 2004. godini

u mln kn

Kategorija		A1	A2	B	C1	C2	D	UKUPNO
1.	Poljoprivreda i ribarstvo	1.819,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1.819,8
2.	Industrija i usluge	1.874,1	271,8	101,9	365,8	0,0	1.176,3	3.789,7
	2.1. Horizontalni ciljevi	459,3	271,8	0,0	342,2	0,0	0,0	1.073,3
	Istraživanje i razvoj	0,0	111,5	0,0	0,0	0,0	0,0	111,5
	Zaštita okoliša	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Sanacija i restrukturiranje	22,4	0,0	0,0	12,2	0,0	0,0	34,6
	Mali i srednji poduzetnici	37,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	37,5
	Usavršavanje		62,6	0,0	0,0	0,0	0,0	62,6
	Zapošljavanje	359,1	97,7	0,0	0,0	0,0	0,0	456,8
	Kultura	40,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,3
	Ušteda energije	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ostali ciljevi	0,0	0,0	0,0	330,0	0,0	0,0	330,0
	2.2. Posebni sektori	1.414,7	0,0	101,9	23,6	0,0	1.176,3	2.716,5
	Proizvodnja čelika	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Promet	816,7	0,0	101,9	0,0	0,0	1.053,9	1.972,4
	Brodogradnja	504,8	0,0	0,0	0,0	0,0	12,0	516,8
	Turizam	62,7	0,0	0,0	18,6	0,0	0,7	82,0
	Ostali sektori	30,6	0,0	0,0	5,0	0,0	109,7	145,3
	Financijske usluge	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.	Regionalne potpore	34,9	102,1	0,0	0,0	0,0	0,0	137,0
4.	Potpore na lokalnoj razini	343,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	343,5
UKUPNO		4.072,3	373,9	101,9	365,8	0,0	1.176,3	6.090,1

Izvor: Ministarstvo financija, ostali davatelji državnih potpora; podaci obrađeni u AZTN-u.

Slika 2.: Udjeli državnih potpora prema instrumentima* u 2002., 2003. i 2004.



*A1 (subvencije), A2 (porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice), B (udjeli u vlasničkom kapitalu), C1 (povoljni zajmovi), C2 (ostali instrumenti), D (izračunate državne potpore u financijskim jamstvima)

U promatranom trogodišnjem razdoblju se među instrumentima dodjele državnih potpora najveći dio odnosio na subvencije, s tim da je njihov udio u strukturi ukupnih instrumenata dodjele potpora iznosio 66,6% u 2002., 61,9% u 2003., i 66,9% u 2004. Udio poreznih olakšica bilježi rast kroz sve tri godine, dok se udio vlasničkih udjela smanjuje. Udio državnih potpora u financijskim jamstvima u odnosu na ostale ukupne instrumente državne potpore iznosi 20,1% u 2002., 14,6% u 2003. i 19,3% u 2004. Obratna je situacija kod povoljnijih zajmova koji u strukturi instrumenata zauzimaju 18,4% u 2003., a u 2004. padaju na 6,0%.

Izdana državna jamstva čine značajan udio u strukturi instrumenata dodjele državnih potpora, te se za izračun državne potpore sadržane u jamstvu upotrebljava posebna metodologija, utvrđena u Pravilniku o obliku i sadržaju prikupljanja podataka i vođenja evidencija državnih potpora.

Tabela 10: Državna jamstva u 2002., 2003. i 2004.

u mln kn

	2002.	2003.	2004.
1 Ukupna izdana financijska jamstva	8.388,0	9.002,8	5.772,6
2 Ukupna izdana činidbena jamstva	2.856,3	2.721,6	4.773,6
3 Ukupno izdana jamstva	11.244,4	11.724,4	10.546,2
4 protestirana (umanjeno za povrate)	620,4	549,4	778,8*
5 stopa rizika (4/3)	5,52%	4,69%	7,38%
6 plaćene premije 0,5%	41,9	45,0	28,9
7 iznos (1 x 5 - 6) ⁹	420,9	376,8	397,4
8 UKUPNO	1.041,3	926,2	1.176,3

Izvor: Ministarstvo financija; podaci obrađeni u AZTN-u.

*U 2004. protestirana jamstva u iznosu od 900 milijuna kuna odnose se na željeznički promet na ime kratkoročnih kredita za tekuću likvidnost i pokriće gubitaka HŽ-a te za financiranje potreba za obrtnim sredstvima, a ostatak se odnosi na otplatu kredita preuzetu od strane Hrvatskog fonda za privatizaciju.

- povrat u državni proračun je iznosio 121,2 milijuna kuna (900 milijuna kuna – 121,2 milijuna kuna = 778,8 milijuna kuna)

Članak 74. Uredbe propisuje uvjete pod kojim se državna jamstva u pravilu ne smatraju državnom potporom¹⁰. Ocjenu o tome koje državno jamstvo se smatra državnom potporom, te koliki je element državne potpore sadržan u jamstvu moguće je dati isključivo u postupku odobravanja tih jamstava od strane Agencije. Međutim, budući da Agenciji nisu bila dostavljena na ocjenu sva izdana državna jamstva, za potrebe ovog izvješća kao državne potpore uzeta su ona jamstva koja su protestirana, te projekcija elementa državne potpore u jamstvima prema izračunu Agencije.¹¹ Na taj način izračunati iznosi jamstava su zatim raspoređeni po kategorijama državnih potpora sukladno ponderima po sektorima u ukupno izdanim jamstvima.

⁹ Izračunati iznos putem stope rizika primijenjen je samo na financijska jamstva. Prikazana činidbena jamstva odnose se isključivo na jamstva izdana brodogradilištima, a onda da su gotovo sva brodogradilišta u financijskim teškoćama, cjelokupni iznos izdanih jamstava s obzirom na čl. 74 Uredbe, trebalo bi se smatrati državnom potporom, što bi značajno povećalo udio državnih potpora u BDP-u. Prilikom ovog izračuna Agencija nije primjenjivala obračun faktora rizika na činidbena jamstva, jer u promatrane tri godine niti jedno činidbeno jamstvo izdano brodogradilištima nije protestirano.

¹⁰ Jamstva se ne smatraju državnom potporom ako: korisnik zajma nije u financijskim teškoćama, korisnik zajma može na financijskom tržištu dobiti zajam po tržišnim uvjetima bez posredovanja države, je državno jamstvo povezano s određenom financijskom transakcijom ograničeno po visini i po vremenu trajanja, državno jamstvo ne pokriva više od 80% određene financijske obveze, se za državno jamstvo zaračunava tržišna cijena.

¹¹ Izračun se vrši u nekoliko koraka. Prvo je potrebno izraditi amortizacijski plan izdanog jamstva. Na taj način se dobije svota izdanog jamstva za svaku pojedinačnu godinu. Iznosi preostalog jamstva u odabranoj godini umanjuju se za iznose plaćenih premija u toj godini. Međutim, dok se ne ustroji takav način evidencije, stopa rizika izračunavat će se kao udio protestiranih jamstava (umanjenih za iznose povrata jamstava) u ukupno izdanim jamstvima za određenu godinu. Stopa rizika računa se kao udio opozvanih jamstava u godini t (za koju računamo državne potpore) u ukupnim preostalim jamstvima u godini $t-1$. Tako dobivenu stopu rizika zatim primjenjujemo na iznos izdanih financijskih jamstava tijekom godine t te dobivamo element državne potpore.

2. Poljoprivreda i ribarstvo

Na državne potpore u poljoprivredi i ribarstvu ne primjenjuju se odredbe Zakona i Uredbe. Međutim, državne potpore u poljoprivredi i ribarstvu uključene su u ovo Izvješće u smislu dodijeljenih iznosa u izvještajnom razdoblju, a sukladno podacima o izvršenju državnog proračuna.

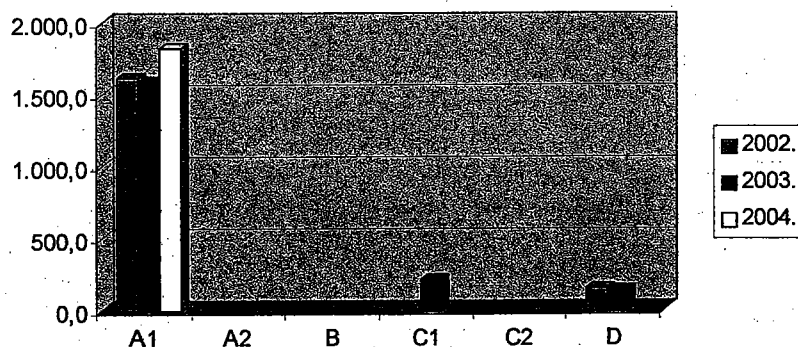
Državne potpore poljoprivredi i ribarstvu u 2002. iznosile su 1.779,2 milijuna kuna, u 2003. 1.949,4 milijuna kuna, a u 2004. iznose 1.819,8 milijuna kuna. Najviše zastupljeni instrument državne potpore bile su subvencije. Odnos ukupnih potpora i potpora bez poljoprivrede i ribarstva prikazan je u sljedećoj tabeli.

Tabela 11.: Ukupne potpore i potpore poljoprivredi i ribarstvu

	u mln kn					
	2002.	2003.	2004.	Indeks 03/02	Indeks 04/02	Indeks 04/03
Potpore ukupno	5.177,2	6.332,2	6.090,1	122,3	117,6	96,2
Potpore poljoprivredi i ribarstvu	1.779,2	1.949,4	1.819,8	109,6	102,3	93,4
Potpore bez poljoprivrede i ribarstva	3.398,0	4.382,8	4.270,3	129,0	125,7	97,4

Izvor: Ministarstvo financija; podaci obrađeni u AZTN-u.

Slika 3.: Državne potpore u poljoprivredi i ribarstvu prema instrumentima* u 2002., 2003. i 2004. u mln kn



*A1 (subvencije), A2 (porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice), B (udjeli u vlasničkom kapitalu), C1 (povoljni zajmovi), C2 (ostali instrumenti), D (izračunate državne potpore u financijskim jamstvima)

U 2002. i 2003. iznosi subvencija su podjednaki, dok su ostali instrumenti dodjele državne potpore (jamstva i povoljniji zajmovi) bili puno manje zastupljeni. U 2004. godini subvencije su isključivi instrument dodjele i zabilježen je njihov porast u odnosu na prethodnu godinu od 14%.

3. Industrija i usluge

3.1. Horizontalni ciljevi

U strukturi ukupnih državnih potpora u RH udio horizontalnih potpora iznosio je 7,4% u 2002., 12,8% u 2003., te 17,6% u 2004., što je utjecalo na smanjenje udjela sektorskih potpora u ukupnim potporama. Unutar horizontalnih ciljeva u 2002. dodijeljene su samo potpore malim i srednjim poduzetnicima i državne potpore za zapošljavanje, dok su u 2003. i 2004. zabilježene potpore u puno većem broju kategorija, a osobito su porasle potpore za istraživanje i razvoj i kulturu. Također, u ovu skupinu potpora uključene su i potpore navedene pod "ostali ciljevi", a koje se odnose na Program povlaštenog financiranja po kreditnim programima poticanja izvoza, tj. za subvencioniranje kamatnih stopa preko Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HABOR).

Tabela 12.: Horizontalne državne potpore u 2002., 2003. i 2004.

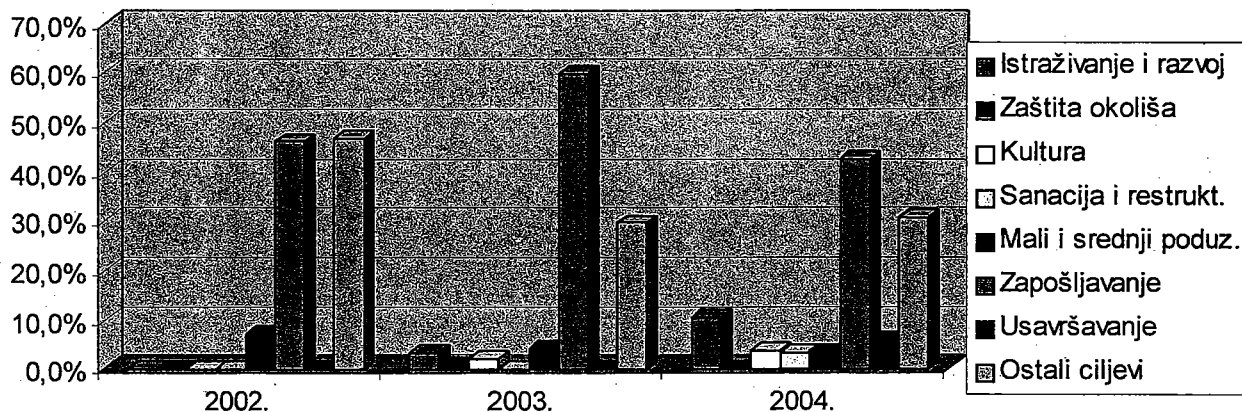
Vrsta	u mln kn					
	2002.	2003.	2004.	Indeks 03/02	Indeks 04/02	Indeks 04/03
Istraživanje i razvoj	-	27,8	111,5	--	-	400,9
Zaštita okoliša	-	6,0	-	-	-	0,0
Kultura	-	16,1	40,3	-	-	250,4
Sanacija i restrukturiranje	-	-	34,6	-	-	-
Mali i srednji poduzetnici	27,2	32,8	37,5	120,4	137,6	114,3
Zapošljavanje	177,6	485,0	456,8	273,0	257,2	94,2
Usavršavanje	-	-	62,6	-	-	-
Ostali ciljevi	180,0	240,0	330,0	133,3	183,3	137,5
UKUPNO	384,9	807,7	1.073,3	209,9	278,9	132,9

Izvor: Ministarstvo financija, ostali davatelji državnih potpora; podaci obrađeni u AZTN-u.

U razdoblju od 2002. do 2004. u strukturi ukupnih državnih potpora (bez poljoprivrede i ribarstva) udio horizontalnih državnih potpora porastao je za 120%, što predstavlja značajan pomak u odnosu na 2002., ali ne i dovoljan pomak da bi se sa sigurnošću moglo tvrditi da se struktura državnih potpora bitno mijenja, te da postoji jasno i nedvojbeno opredjeljenje davatelja državnih potpora koje prednost daje horizontalnim ciljevima u odnosu na sektorske. (vidi tabelu 6.)

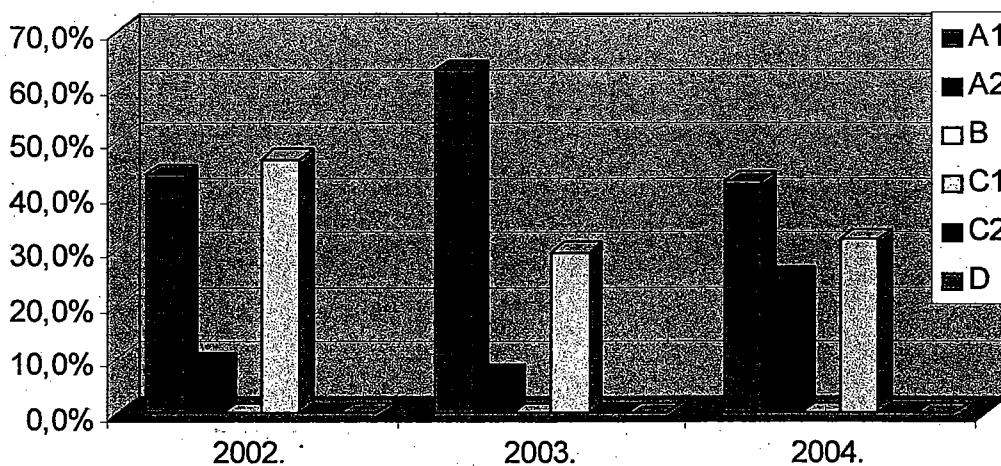
Za ilustraciju, udio horizontalnih državnih potpora u ukupnim državnim potporama (bez poljoprivrede i ribarstva i prometa) u 2003. u RH je iznosio 26,1%, a u 15 članica EU iznosio je 79%.

Slika 4.: Udjeli pojedinih kategorija horizontalnih državnih potpora u 2002., 2003. i 2004.



Najveći udio u horizontalnim državnim potporama odnosi se na potpore za zapošljavanje.

Slika 5.: Udjeli horizontalnih državnih potpora prema instrumentima* u 2002., 2003. i 2004.



*A1 (subvencije), A2 (porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice), B (udjeli u vlasničkom kapitalu), C1 (povoljni zajmovi), C2 (ostali instrumenti), D (izračunate državne potpore u financijskim jamstvima)

3.2. Posebni sektori

3.2.1. Promet

Sektor prometa obuhvaća kopneni, pomorski i zračni promet. Sukladno Uredbi o državnim potporama, kopneni promet obuhvaća željeznički, cestovni i promet unutarnjim plovnim putovima. Oko 50% ukupnih potpora u sektoru prometa odnosi se na kopneni promet.

U strukturi potpora namijenjenih kopnenom prometu najveći dio potpora dodijeljen je HŽ-u.

U pomorskom prometu većina državnih potpora odnosi se na poticanje brodskih linija i obnovu putničke flote. U zračnom prometu glavnina iskazanih državnih potpora odnosi se na povećanje vlasničkog udjela u Croatia Airlinesu.

Tabela 13.: Državne potpore sektoru prometa u 2002., 2003. i 2004.

u mln kn

Vrsta prometa	2002.	2003.	2004.	Indeks 03/02	Indeks 04/02	Indeks 04/03
Željeznički promet	493,1	450,1	437,4	91,3	88,7	97,2
Ostali kopneni promet	6,0	44,3	52,1	738,3	868,3	117,6
Pomorski promet	388,4	388,8	329,1	100,1	84,7	84,6
Zračni promet	168,9	152,0	100,0	90,0	59,2	65,8
UKUPNO	1.056,4	1.035,2	918,6	98,0	87,0	88,7
Državna potpora sadržana u jamstvima	294,3	258,0	1.053,9	87,7	358,1	408,5
SVEUKUPNO	1.350,7	1.293,2	1.972,5	95,7	146,0	152,5

Izvor: Ministarstvo financija, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka; podaci obrađeni u AZTN-u.

Prema instrumentima dodjele državnih potpora, najveći dio se odnosi na subvencije koje u strukturi u 2002. i 2003. iznose oko 67%. U 2004. udio subvencija iznosi 46,6%, a udio državnih potpora sadržan u jamstvima iznosi 53,4%.

3.2.2. Brodogradnja

U brodogradnji se dodjeljuju državne potpore u obliku subvencija i državnih jamstava.

Subvencije u sektoru brodogradnje u 2004. iznosile su 504,8 milijuna kuna. To je porast od 26,5 % u odnosu na 2002., odnosno 7,7 % u odnosu na 2003. godinu. Subvencije su namijenjene poticanju gradnje brodova u hrvatskim brodogradilištima, a iznose sukladno Pravilniku o subvencijama brodogradnji oko 10% ugovorene vrijednosti broda.

Tabela 14.: Potpore sektoru brodogradnje prema instrumentima* u 2002., 2003. i 2004.

Instrument	u mln kn					
	2002.	2003.	2004.	Indeks 03/02	Indeks 04/02	Indeks 04/03
A1	399,1	468,7	504,8	117,4	126,5	107,7
C1	-	507,5	-	-	-	0,0
D	253,6	10,9	12,0	4,3	4,7	110,1
UKUPNO	652,7	987,1	516,8	151,2	79,2	52,4

Izvor: Ministarstvo financija; podaci obrađeni u AZTN-u.

*A1 (subvencije), C1 (povoljni zajmovi), D (izračunata državna potpora u financijskim jamstvima)

U sljedećoj tabeli prikazana su ukupna izdana financijska i činidbena jamstva za sektor brodogradnje u 2002., 2003. i 2004. godini. Činidbena jamstva izdaju se u vezi izgradnje brodova i traju do trenutka isporuke broda, a u promatrane tri godine nije bilo slučajeva protestiranja takvih činidbenih jamstava.

Tabela 15.: Izdana financijska i činidbena jamstva sektoru brodogradnje

	u mln kn	
	Financijska	Činidbena
2002.	162,7	2.856,3
2003.	776,4	2.721,6
2004.	174,6	4.773,6
UKUPNO	1.113,7	10.351,5

Izvor: Ministarstvo financija; podaci obrađeni u AZTN-u.

Državne potpore (subvencije, jamstva) dodijeljene sektoru brodogradnje još nisu usklađene sa Zakonom i Uredbom, odnosno s pravilima koja vrijede u EU. Pitanje dodjele državnih potpora sektoru brodogradnje i njihovo usklađivanje sa Zakonom i Uredbom moguće je početi rješavati na odgovarajući način tek nakon izrade jedinstvenog nacionalnog programa za restrukturiranje cjelokupne brodogradnje. Naime, gotovo sva velika brodogradilišta posluju s gubitkom, pa se usklađivanje sustava državnih potpora u ovom iznimno bitnom sektoru gospodarstva, ne može očekivati prije njegovog restrukturiranja. Tijekom provođenja postupka restrukturiranja, dodjela državnih potpora brodogradilištima trebala bi se odvijati u okviru pravila koja vrijede za restrukturiranje i sanaciju.

Donošenjem programa restrukturiranja i sanacije cjelokupne hrvatske brodogradnje, trebalo bi utvrditi strateške odrednice daljnjeg poslovanja domaće brodogradnje, kao i konkretne mjere za njezin oporavak. Time bi se omogućio nastavak rada hrvatskih brodogradilišta na način koji možda u početku ne bi u cijelosti bio usklađen s propisima o državnim potporama i preuzetim obvezama iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, ali bi se ta usklađenost osigurala u određenom razdoblju, o čemu bi trebalo postići dogovor s EU. Radi se o hitnom zadatku, budući da je RH Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju preuzela obvezu usklađivanja državnih potpora s kriterijima iz članka 70., stavka 2. SSP-a¹², iz čega nije isključena niti jedna djelatnost, pa tako ni brodogradnja.

¹² Sukladno članku 70., stavku 2. SSP-a, svako postupanje suprotno ispravnoj primjeni sporazuma u mjeri u kojoj to može utjecati na trgovinu između Hrvatske i Zajednice, ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila o državnim potporama u Zajednici, posebice članka 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice.

3.2.3. Čelik

Prema podacima kojima raspolaže Agencija, u 2004. godini nisu bile dodjeljivane državne potpore proizvodnji čelika u Hrvatskoj.

U razdoblju od 2002. do 2003. u sektoru čelika, odnosno Željezari Split dodijeljene su dvije državne potpore u obliku državnih jamstava i to:

- 1) 2002. godine – jamstvo na iznos kredita od 38 milijuna kuna (5,1 milijuna eura) za završetak investicije modernizacije i rekonstrukcije željezare. Krajnji rok dospjeća jamstva je 31. prosinac 2012.
- 2) 2003. godine – jamstvo na iznos kredita od 57 milijuna kuna (7,5 milijuna eura) za pokretanje proizvodnje. Krajnji rok za dospjeće jamstva je 31. prosinac 2010.

Sukladno metodologiji izračuna državne potpore u dodijeljenim financijskim jamstvima iz poglavlja 1.2., državna potpora za 2002. iznosi 2 milijuna kuna (276.000 eura), a za 2003. iznosi 4 milijuna kuna (526.000 eura).

Pravila za dodjelu državnih potpora za proizvodnju čelika uređena su Zakonom i Uredbom, ali i odredbama Protokola 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

U članku 5. Protokola 2. navedeni su osnovni kriteriji po kojima je moguće odobriti državnu potporu za restrukturiranje i sanaciju u sektoru čelika.

Između ostalog, u članku 5. točki 3. Protokola 2., a pozivajući se na članak 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, RH može iznimno odobriti u narednih pet godina (do ožujka 2007.) državnu potporu za restrukturiranje poduzetnika u sektoru čelika pod sljedećim uvjetima:

- da na kraju razdoblja restrukturiranja tvrtka može poslovati pod normalnim tržišnim uvjetima bez dodatnih državnih potpora,
- da je iznos i intenzitet potpore strogo ograničen na ono što je nužno potrebno za uspostavu održivosti tvrtke na tržištu, te da se postupno smanjuje,
- da je program restrukturiranja povezan s globalnom racionalizacijom i smanjivanjem kapaciteta u RH.

3.2.4. Turizam

Državne potpore namijenjene sektoru turizma odobravane su u većini slučajeva za sljedeće programe:

- otvaranje novih radnih mjesta s ciljem poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva,
- subvencije za strani i domaći organizirani turistički prijevoz,
- povećanje konkurentnosti turističkih tvrtki.

U 2004. je prepolovljen iznos subvencija u odnosu na 2003., a ukupan iznos potpora sektoru turizma je smanjen za 61,5%. Značajan utjecaj na pad ukupnih potpora turizmu ima i činjenica da u 2004. nije bilo potpora u obliku državnih jamstava.

Tabela 16.: Državne potpore sektoru turizma prema instrumentima* u 2002., 2003. i 2004.

Instrument	u mln kn		
	2002.	2003.	2004.
A1	101,8	120,2	62,7
C1	0,0	0,0	18,6
D	-39,6	93,0	0,7
UKUPNO	62,2	213,2	82,0

Izvor: Ministarstvo financija, ostali davatelji državnih potpora; podaci obrađeni u AZTN-u.

*A1 (subvencije), C1 (povoljni zajmovi), D (izračunata državna potpora u financijskim jamstvima)

3.2.5. Ostali sektori

U 2004. dodijeljene su subvencije za razgradnju društava Koksar d.o.o. Bakar i TEF Šibenik te povoljniji zajam za revitalizaciju Dione d.d. u stečaju. U tabeli državnih potpora ostalim sektorima u 2002. prikazana su sredstva za protestirana jamstva u području gospodarstva te subvencije Hrvatskim poštama za otpremnine zaposlenika i izgradnju poštanskih ureda.

U 2003. pored jamstava i subvencija Hrvatskim poštama, uključeni su i pojedini otpisi od strane Hrvatskog fonda za privatizaciju u ostaloj industriji i bespovratne financijske potpore poduzetnicima odobrene od Hrvatske agencije za malo gospodarstvo.

Ukupan iznos potpora u ovoj kategoriji bitno je smanjen u 2004. u odnosu na dvije prethodne godine.

Tabela 17.: Državne potpore ostalim sektorima prema instrumentima* u 2002., 2003. i 2004.

Instrument	2002.	2003.	2004.
A1	27,0	157,9	30,6
C1	0,0	0,0	5,0
D	355,7	291,8	109,7
UKUPNO	382,7	449,7	145,3

Izvor: Ministarstvo financija; podaci obrađeni u AZTN-u.

*A1 (subvencije), C1 (povoljni zajmovi), D (izračunata državna potpora u financijskim jamstvima)

3.2.6. Financijske usluge

U ovoj kategoriji državnih potpora u 2002. prikazani su tekući prijenosi za Hrvatsku garancijsku agenciju. Iskazani vlasnički udjeli u 2002. i 2003. godini odnose se na udjel u glavnici Hrvatske poštanske banke.

Bitna značajka dodjele potpora u financijskom sektoru u 2003. godini je njihovo smanjivanje s 272 milijuna kuna na 130 milijuna kuna što predstavlja smanjenje od oko 52%.

U 2004. godini nisu zabilježene potpore u sektoru financijskih usluga.

Tabela 18.: Državne potpore sektoru financijskih usluga u 2002. i 2003.
u mln kn

Instrument	2002.	2003.	Indeks 03/02
subvencije	0,8	0,0	-
vl. udjeli	271,2	130,0	47,9
UKUPNO	272,0	130,0	47,8

Izvor: Ministarstvo financija, ostali davatelji državnih potpora; podaci obrađeni u AZTN-u.

4. Regionalne potpore

Regionalne državne potpore dodjeljuju se u svrhu poticanja razvoja manje razvijenih područja RH¹³. One promiču širenje, modernizaciju i raznolikost proizvodnih programa poduzetnika sa sjedištem u tim područjima i potiču poslovanje novih poduzetnika na tim područjima. U cilju poticanja takvog razvoja i smanjivanja mogućih negativnih učinaka promjene sjedišta poduzetnika, neophodno je uvjetovati dodjelu takvih potpora očuvanjem ulaganja i radnih mjesta tijekom nekog minimalnog razdoblja u tim manje razvijenim područjima.

Tijekom 2003. godine, udio regionalnih potpora u EU iznosio je 7,6 milijardi eura, a od toga je 3,1 milijardi eura dodijeljeno sukladno Smjernicama za nacionalne regionalne potpore. Iznos od 7,6 milijardi eura predstavlja približno jednu petinu ukupno dodijeljenih državnih potpora u koje nisu uključeni poljoprivreda i ribarstvo, i transport¹⁴.

Tabela 19.: Regionalne državne potpore po instrumentima* u 2002., 2003. i 2004.

Instrument	u mln kn					
	2002.	2003.	2004.	Indeks 03/02	Indeks 04/02	Indeks 04/03
A1	22,0	27,5	34,9	125,0	158,6	126,9
A2	50,5	61,7	102,1	122,3	202,4	165,5
UKUPNO	72,5	89,2	137,0	123,1	189,1	153,6

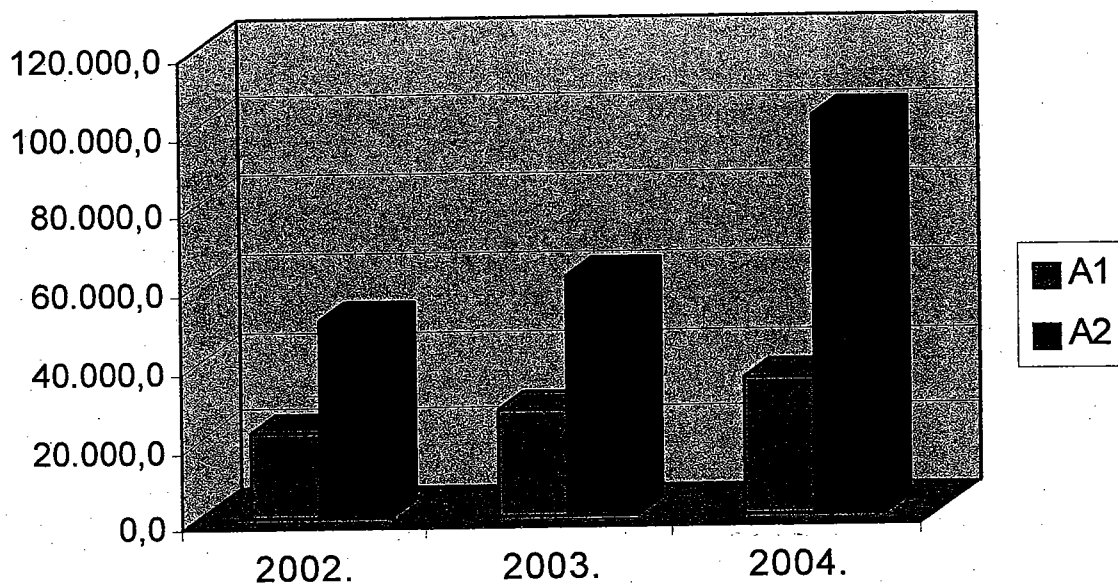
Izvor: Ministarstvo financija – Porezna uprava, podaci obrađeni u AZTN-u.

*A1 (subvencije), A2 (porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice)

¹³ Regionalne državne potpore dodjeljuju se temeljem Zakona o područjima posebne državne skrbi, Zakona o brdsko-planinskim područjima, Zakona o otocima te Zakona o porezu na dobit.

¹⁴ Izvor: DG Competition (scoreboard)

Slika 6.: Udjeli regionalnih državnih potpora prema instrumentima* u 2002., 2003. i 2004.



*A1 (subvencije), A2 (porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice), B (udjeli u vlasničkom kapitalu), C1 (povoljni zajmovi), C2 (ostali instrumenti), D (jamstva)

Regionalne državne potpore zauzimaju u strukturi ukupnih državnih potpora u 2003. udio od 1,4%, a u 2004. bilježe rast tog udjela na 2,3%. Promatrano u nominalnom iznosu rast je još izraženiji, povećanje u 2004. u odnosu na 2003. iznosi 53,6%. Instrumenti dodjele potpora u sve tri godine su subvencije i porezne olakšice.

Porezne olakšice po osnovi raznih poticaja iz Zakona o porezu na dobit imaju značajan udio i iskazuju trend rasta kroz cijelo trogodišnje razdoblje.

Zaključak

Podaci u drugom Godišnjem izvješću o državnim potporama, koje je sukladno članku 19. Zakona izradila Agencija, odnose se na državne potpore u gospodarstvu RH koje su dane iz državnog proračuna u 2002., 2003. i 2004. godini.

Budući da Agencija još nema u cijelosti uspostavljenu vlastitu bazu podataka o dodijeljenim državnim potporama jer je ista u značajnoj mjeri ovisna o ažurnom prijavljivanju prijedloga državnih potpora, podaci koje su dostavili davatelji državnih potpora te podaci iz Izvješća o izvršenju državnog proračuna za promatrane tri godine čine temeljne izvore podataka upotpunjene podacima koje je Agencija prikupila u redovnom postupku odobravanja i nadzoru izvršenja odobrenih državnih potpora.

U odnosu na prošlogodišnje izvješće izvršene su određene korekcije prikazanih podataka s obzirom na činjenicu da u trenutku izrade izvješća za 2003., Agencija nije raspolagala potpunim podacima o određenim oblicima dodijeljenih državnih potpora.

Prema podacima iz Izvješća vidljivo je da je najveći dio potpora i dalje namijenjen sektorskim potporama. Stoga je potrebno učiniti daljnje napore u njihovom racionaliziranju i namjenskom korištenju. Ipak, pozitivna je činjenica da njihov udio u ukupnim državnim potporama opada. Stoga se očekuju daljnja pozitivna kretanja, posebice nakon što se riješe pitanja financiranja djelatnosti brodogradnje, kao jednog od najvećih korisnika potpora, na tržišno održivim osnovama. Istovremeno raste udio potpora namijenjenih horizontalnim ciljevima, što bi trebala biti smjernica i daljnje politike dodjeljivanja državnih potpora posebice prema malim i srednjim poduzetnicima. Relativni udio državnih potpora u bruto društvenom proizvodu u 2004. iskazuje trend smanjenja, premda je još relativno visok u usporedbi s prosjekom EU. Trend smanjenja potvrđuje i kretanje apsolutnog iznosa državnih potpora, koji je također u padu u odnosu na 2003. godinu.

Moguće je usporedno promatrati prikazane podatke za RH i prosjek EU i na razini relativnih udjela u BDP-u, bez primjerice potpora željezničkom prometu ili potpora poljoprivredi i ribarstvu. To stoga, što željeznički promet ima u određenoj mjeri zaseban status u pravnoj stečevini, a poljoprivreda i ribarstvo u odnosu na državne potpore zaseban status prema SSP-u. Tako udio državnih potpora u BDP-u RH bez željezničkog prometa iznosi 2,73% naspram 0,57% prosjeka Unije, odnosno 1,11% naspram 0,40% BDP-a bez poljoprivrede i ribarstva.

Razdoblje od 2002. do 2004. za koje su izneseni podaci u ovom Godišnjem izvješću, relativno je kratko da bi se temeljem njega mogli izvesti pouzdani zaključci o trendovima i eventualnoj odgovarajućoj promjeni politike državnih potpora. Zamjetna su i određena odstupanja pojedinih podataka

na godišnjim razinama, stoga će biti potrebno još neko vrijeme kako bi se s većom sigurnošću mogli utvrditi ustaljeni trendovi kretanja državnih potpora u Hrvatskoj. Do tada predstoji vrijeme koje je potrebno iskoristiti za nastavak rada na sustavnoj provedbi politike prilagođavanja relativnih iznosa državnih potpora prosjecima EU, transparentnosti sustava dodjeljivanja potpora kao i nadzora efikasnosti upravljanja i korištenja dodijeljenih potpora. Pozitivni pomaci iskazani u ovom Godišnjem izvješću daju prostora za postizanje još boljih pokazatelja u idućoj godini.

PRILOZI

DODATAK

I. Kategorije državnih potpora

1. Poljoprivreda i ribarstvo
 - 1.1. Poljoprivreda, lov i šumarstvo
 - 1.2. Ribarstvo
2. Horizontalne državne potpore
 - 2.1. Istraživanje i razvoj
 - 2.2. Zaštita okoliša
 - 2.3. Ušteda energije
 - 2.4. Mali i srednji poduzetnici
 - 2.5. Zapošljavanje
 - 2.6. Usavršavanje
 - 2.7. Kultura
 - 2.8. Ostali ciljevi
3. Regionalne državne potpore
 - 3.1. Područja A (manje razvijena)
 - 3.2. Područja B
4. Sektorske državne potpore
 - 4.1. Djelatnost proizvodnje čelika
 - 4.2. Djelatnost kopnenog prometa
 - 4.3. Djelatnost pomorskog prometa
 - 4.4. Djelatnost zračnog prometa
 - 4.5. Djelatnost brodogradnje
 - 4.6. Turizam
 - 4.7. Financijske usluge
 - 4.8. Ostali sektori

2. Instrumenti državnih potpora

1. A – subvencije i porezna izuzeća
 - A1 – državne potpore dodijeljene putem rashodne strane proračuna: subvencije
 - A2 – državne potpore dodijeljene putem prihodne strane proračuna (porezna oslobođenja, izuzeća, oprost poreza i doprinosa i olakšice).
2. B – udjeli u vlasničkom kapitalu,
 - B1 – financijski transferi koje država dodjeljuje u obliku sudjelovanja u vlasničkom kapitalu.
3. C – Financijski transferi
 - povoljni zajmovi (C1)
 - ostali instrumenti (C2).
4. D – Jamstva.

Metodologija ocjene elementa državne potpore

Skupina A1	
Subvencije	ukupna vrijednost primljene subvencije
Neposredne subvencije kamata	ukupna vrijednost primljene subvencije (ili neisplata dijela kamata)
Projekti temeljnog istraživanja i razvoja	ukupan iznos sredstava namijenjenih za te projekte
Ostali projekti i aktivnosti istraživanja i razvoja	iznos državnih sredstava iskorišten za sufinanciranje projekata, bez obzira dodjeljuju li se sredstva izravno korisniku ili istraživačkoj ustanovi
Oprost duga po osnovi zajma za poduzetnike	vrijednost otpisanoga duga
Prisilna nagodba i stečaj poduzetnika	procijenjeni umanjeni iznos nagodbe ili tražbine iz stečajne mase u odnosu prema drugim vjerovnicima zbog svjesno prouzročene slabijega položaja države kao vjerovnika u postupku nagodbe ili stečaja

Skupina A2	
Odgode pri plaćanju poreza	kamata za razdoblje odgode, izračunata na sadašnju vrijednost prema godišnjoj referentnoj kamatnoj stopi (računa se po linearnoj metodi)
Oprost poreza, porezna oslobođenja, izuzeća i olakšice	ne uključuje porezne olakšice koje su općeg karaktera (npr.: porez na dobit kao opća mjera prema Zakonu o porezu na dobit), već samo olakšice, koje su specifične za određenog poduzetnika ili skupinu poduzetnika (npr. olakšice za poduzetnike koji zapošljavaju invalide); element državne potpore je ukupni izračunati iznos izuzeća ili olakšice
Snižavanje, oslobođenje, olakšice, izuzeće i oprost plaćanja doprinosa	za sniženje, olakšice, oslobođenje, oprost i izuzeće kod plaćanja doprinosa vrijedi isto načelo kao i kod poreznih izuzeća - u državne potpore ne ulaze one olakšice koje imaju opći značaj; element državne potpore čini ukupni izračunati iznos izuzeća ili olakšice

Skupina B	
Kapitalna ulaganja	element državnih potpora nazočan je u svim državnim investicijama koje kao primarni cilj nemaju stvaranje dobiti; element državne potpore je iskazana vrijednost koristi za korisnika državne potpore
Pretvaranje duga u vlasnički udjel	element državne potpore postoji u slučaju, kada je država u slabijem položaju od ostalih vjerovnika; element državne potpore je iskazana vrijednost koristi za korisnika potpore, koja proizlazi zbog slabijeg položaja države
Prodaja državne imovine pod povoljnim uvjetima	element državne potpore je razlika između tržišne vrijednosti imovine i cijene po kojoj se prodaje
Odricanje od dobiti poduzetnika	dio raspodijeljene dobiti, koja potječe iz vlasništva države u poduzetniku i kojega se država odrekne, predstavlja u cijelosti element državne potpore

Skupina C1	
Povoljni zajmovi	razlika između troškova zajma (kamata) s godišnjom referentnom kamatnom stopom i povoljnijom kamatnom stopom; izračun se radi za cijelo razdoblje kreditiranja i svodi na sadašnju vrijednost (koristi se linearna metoda)
Zajmovi poduzetnicima u teškoćama	za poduzetnike u teškoćama (u restrukturiranju), koji na tržištu nemaju mogućnost dobivanja zajma, državna potpora iznosi 20 posto vrijednosti zajma, bez obzira na to je li zajam isplaćen po tržišnim (ili nepovoljnijim) uvjetima

Skupina C2	
Svi drugi instrumenti	iskazane vrijednosti potpore (npr. porezni dug)

Skupina D	
Jamstva	razlika između tržišne cijene jamstva i cijene državnog jamstva koje je jeftinije; element državne potpore izračunava se preko jamčenog iznosa duga i referentne stope za rizik
Plaćanja za opozvana jamstva	plaćanje obveza po jamstvima u cijelosti

Popis riješenih predmeta u 2004. godini	
Klasa	UPI/ 430-01/2004-01/18
Davatelj	Ministarstvo financija
Naziv	Prijedlog Ugovora o jamstvu između RH i EBRD za Projekt izgradnje obalne infrastrukture u Luci Dubrovnik
Korisnik	Lučka uprava Dubrovnik
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	18.10.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (NN 158/03)
Sektor, kategorija i namjena	Javna ustanova - morske luke (izgradnja obalne infrastrukture u luci Dubrovnik)
Instrument	jamstva
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	198.485.000
Iznos u eurima	26.500.000
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	22.12.2004. rješenje o odbacivanju zahtjeva za davanje suglasnosti na Ugovor o jamstvu, urbroj: 580-03-04-17-05. (Predmetno državno jamstvo predstavlja ulaganje u infrastrukturu što se ne smatra državnom potporom u smislu ZDP. Pristup rečenoj infrastrukturi bit će otvoren svim potencijalnim i stvarnim korisnicima na nediskriminirajućoj osnovi.)

Klasa	UPI/ 430-01/2004-06/02
Davatelj	Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Naziv	Odluka o davanju državnog jamstva za kreditno zaduženje Hrvatskih autocesta d.o.o. kod Private Export Funding Corporation uz Overseas Private Investment Corporation osiguranje (NN 92/04)
Korisnik	Hrvatske autoceste d.o.o., Zagreb
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	16.06.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Zakon o javnim cestama (NN 180/04), Strategija prometnog razvitka RH (NN 139/99)
Sektor, kategorija i namjena	Upravljanje i građenje autocesta (infrastruktura)
Instrument	D - jamstva
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	1.507.500.000
Iznos u eurima	201.268.358
Iznos u dolarima	250.000.000
Datum i način okončanja postupka	18.10.2004. rješenje o davanju naknadne suglasnosti na predmetnu Odluku, urbroj: 580-03-04-17-02. (Članak 4.(3.)(c.) ZDP - sukladnima ZDP mogu se ocijeniti državne potpore namijenjene provedbi značajnih projekata ili otklanjanju poteškoća u gospodarstvu.)

Klasa	UP/I 430-01/2004-04/09
Davatelj	Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Naziv	Prijedlog Odluke o davanju državnog jamstva za kreditno zaduženje Hrvatskih autocesta d.o.o. kod Privredne banke Zagreb d.d.
Korisnik	Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	30.08.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Zakon o javnim cestama (NN 180/04), Strategija prometnog razvitka RH (NN 139/99)
Sektor, kategorija i namjena	Upravljanje i građenje cesta (infrastruktura)
Instrument	jamstvo
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	200.000.000
Iznos u eurima	26.702.270
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	22.12.2004. rješenje o odbacivanju zahtjeva za davanje suglasnosti na predmetni Prijedlog Odluke, urbroj: 580-03-04-17-04. (Predmetno državno jamstvo odnosi se na ulaganje u infrastrukturu što se ne smatra državnom potporom u smislu ZDP. Pristup rečenoj infrastrukturi otvoren je svim potencijalnim i stvarnim korisnicima na nediskriminirajućoj osnovi.)

Klasa	UP/I 430-01/2004-07/10
Davatelj	Fond za regionalni razvoj
Naziv	Ulaganje u izgradnju infrastrukture - vodoopskrba područja Garešnica-Karbuni-Zaglav
Korisnik	Općina Blato (Dubrovačko-neretvanska županija)
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna (u okviru opće)
Datum i način pokretanja postupka	03.09.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za regionalni razvoj RH (NN 65/02 i 81/04) i Uvjeti kreditiranja infrastrukturnih i gospodarskih projekata (NN 101/02 i 81/04)
Sektor, kategorija i namjena	Infrastruktura
Instrument	subvencije
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	747.421
Iznos u eurima	99.789
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	17.09.2004. rješenje o odbacivanju zahtjeva za davanje suglasnosti, klasa: UP/I 030-02/2004-01/58, urbroj: 580-02-04-17-02. (Predmetna državna mjera odnosi se na ulaganje u infrastrukturu što se ne smatra državnom potporom u smislu ZDP. Pristup rečenoj infrastrukturi otvoren je svim stvarnim i potencijalnim korisnicima na nediskriminirajućoj osnovi.)

Klasa	UPI/ 430-01/2004-07/11
Davatelj	Fond za regionalni razvoj
Naziv	Ulaganje u izgradnju infrastrukture - "Poslovna zona Otočac"
Korisnik	Grad Otočac (Ličko-senjska županija)
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna (u okviru opće)
Datum i način pokretanja postupka	03.09.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za regionalni razvoj RH (NN 65/02 i 81/04) i Uvjeti kreditiranja infrastrukturnih i gospodarskih projekata (NN 101/02 i 81/04)
Sektor, kategorija i namjena	Infrastruktura
Instrument	subvencije
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	1.800.000
Iznos u eurima	240.320
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	17.09.2004. rješenje o odbacivanju zahtjeva za davanje suglasnosti, klasa: UPI/ 030-02/2004-01/59, urbroj: 580-02-04-17-02. (Predmetna državna mjera odnosi se na ulaganje u infrastrukturu što se ne smatra državnom potporom u smislu ZDP. Pristup rečenoj infrastrukturi otvoren je svim stvarnim i potencijalnim korisnicima na nediskriminirajućoj osnovi.)

Klasa	UPI/ 430-01/2004-07/12
Davatelj	Fond za regionalni razvoj
Naziv	Ulaganje u izgradnju infrastrukture - Tržnica "Travela" Karlobag
Korisnik	Općina Karlobag (Ličko-senjska županija)
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna (u okviru opće)
Datum i način pokretanja postupka	03.09.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za regionalni razvoj RH (NN 65/02 i 81/04) i Uvjeti kreditiranja infrastrukturnih i gospodarskih projekata (NN 101/02 i 81/04)
Sektor, kategorija i namjena	Infrastruktura
Instrument	subvencije
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	500.000
Iznos u eurima	66.756
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	17.09.2004. rješenje o odbacivanju zahtjeva za davanje suglasnosti, klasa: UPI/ 030-02/2004-01/60, urbroj: 580-02-04-17-02. (Predmetna državna mjera odnosi se na ulaganje u infrastrukturu što se ne smatra državnom potporom u smislu ZDP. Pristup rečenoj infrastrukturi otvoren je svim stvarnim i potencijalnim korisnicima na nediskriminirajućoj osnovi.)

Klasa	UP/I 430-01/2004-07/13
Davatelj	Fond za regionalni razvoj
Naziv	Ulaganje u izgradnju infrastrukture - "Poduzetnički centar Pakrac"
Korisnik	Grad Pakrac (Požeško-slavonska županija)
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna (u okviru opće)
Datum i način pokretanja postupka	03.09.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za regionalni razvoj RH (NN 65/02 i 81/04) i Uvjeti kreditiranja infrastrukturnih i gospodarskih projekata (NN 101/02 i 81/04)
Sektor, kategorija i namjena	Infrastruktura
Instrument	subvencije
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	2.000.000
Iznos u eurima	267.023
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	17.09.2004. rješenje o odbacivanju zahtjeva za davanje suglasnosti, klasa: UP/I 030-02/2004-01/61, urbroj: 580-02-04-17-02. (Predmetna državna mjera odnosi se na ulaganje u infrastrukturu što se ne smatra državnom potporom-u smislu ZDP. Pristup rečenoj infrastrukturi otvoren je svim stvarnim i potencijalnim korisnicima na nediskriminirajućoj osnovi.)

Klasa	UP/I 430-01/2004-07/14
Davatelj	Fond za regionalni razvoj
Naziv	Ulaganje u izgradnju infrastrukture - "Magistralni vodoopskrbni sustav Bjelovarsko-bilogorske županije"
Korisnik	Bjelovarsko-bilogorska županija
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna (u okviru opće)
Datum i način pokretanja postupka	03.09.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za regionalni razvoj RH (NN 65/02 i 81/04) i Uvjeti kreditiranja infrastrukturnih i gospodarskih projekata (NN 101/02 i 81/04)
Sektor, kategorija i namjena	Infrastruktura
Instrument	subvencije
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	1.924.308
Iznos u eurima	256.917
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	17.09.2004. rješenje o odbacivanju zahtjeva za davanje suglasnosti, klasa: UP/I 030-02/2004-01/62, urbroj: 580-02-04-17-02. (Predmetna državna mjera odnosi se na ulaganje u infrastrukturu što se ne smatra državnom potporom u smislu ZDP. Pristup rečenoj infrastrukturi otvoren je svim stvarnim i potencijalnim korisnicima na nediskriminirajućoj osnovi.)

Klasa	UP/I 430-01/2004-07/15
Davatelj	Fond za regionalni razvoj
Naziv	Ulaganje u izgradnju infrastrukture - "Izgradnja cjevovoda Ždrilo-Vinjerac-Slivnica Gornja"
Korisnik	Općina Posedarje (Zadarska županija)
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna (u okviru opće)
Datum i način pokretanja postupka	03.09.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za regionalni razvoj RH (NN 65/02 i 81/04) i Uvjeti kreditiranja infrastrukturnih i gospodarskih projekata (NN 101/02 i 81/04)
Sektor, kategorija i namjena	Infrastruktura
Instrument	subvencije
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	1.100.000
Iznos u eurima	146.862
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	17.09.2004. rješenje o odbacivanju zahtjeva za davanje suglasnosti, klasa: UP/I 030-02/2004-01/63, urbroj: 580-02-04-17-02. (Predmetna državna mjera odnosi se na ulaganje u infrastrukturu što se ne smatra državnim potporom u smislu ZDP. Pristup rečenoj infrastrukturi otvoren je svim stvarnim i potencijalnim korisnicima na nediskriminirajućoj osnovi.)

Klasa	UP/I 430-01/2004-07/16
Davatelj	Fond za regionalni razvoj
Naziv	Ulaganje u izgradnju infrastrukture - Sanacija obalnog zida i izgradnja obalnog kolektora u Novigradu
Korisnik	Općina Novigrad
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna (u okviru opće)
Datum i način pokretanja postupka	03.09.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za regionalni razvoj RH (NN 65/02 i 81/04) i Uvjeti kreditiranja infrastrukturnih i gospodarskih projekata (NN 101/02 i 81/04)
Sektor, kategorija i namjena	Infrastruktura
Instrument	subvencije
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	1.500.000
Iznos u eurima	200.267
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	17.09.2004. rješenje o odbacivanju zahtjeva za davanje suglasnosti, klasa: UP/I 030-02/2004-01/64, urbroj: 580-02-04-17-02. (Predmetna državna mjera odnosi se na ulaganje u infrastrukturu što se ne smatra državnim potporom u smislu ZDP. Pristup rečenoj infrastrukturi otvoren je svim stvarnim i potencijalnim korisnicima na nediskriminirajućoj osnovi.)

Klasa	UP/I 430-01/2004-07/17	
Davatelj	Fond za regionalni razvoj	
Naziv	Ulaganje u izgradnju infrastrukture - "Sanacija vodovodne mreže naselja Lovas" i "Asfaltiranje nerazvrstanih cesta na području Općine Lovas"	
Korisnik	Općina Lovas (Vukovarsko-srijemska županija)	
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna (u okviru opće)	
Datum i način pokretanja postupka	03.09.2004. (na zahtjev davatelja)	
Pravni temelj	Pravilnik o uvjetima i načinu korištenja sredstava Fonda za regionalni razvoj RH (NN 65/02 i 81/04) i Uvjeti kreditiranja infrastrukturnih i gospodarskih projekata (NN 101/02 i 81/04)	
Sektor, kategorija i namjena	Infrastruktura	
Instrument	subvencije	
Trajanje		
Plan u kunama u DPRH za 2004.		700.000
Iznos u kunama		93.458
Iznos u eurima		
Iznos u dolarima		
Datum i način okončanja postupka	17.09.2004. rješenje o odbacivanju zahtjeva za davanje suglasnosti, klasa: UP/I 030-02/2004-01/65, urbroj: 580-02-04-17-02. (Predmetna državna mjera odnosi se na ulaganje u infrastrukturu što se ne smatra državnom potporom u smislu ZDP. Pristup rečenoj infrastrukturi otvoren je svim stvarnim i potencijalnim korisnicima na nediskriminirajućoj osnovi.)	

Klasa	430-01/2004-03/45	
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	
Naziv	Projekt "Razvoj tradicionalnih obrta"	
Korisnik		
Opća/pojedinačna mjera	Opća	
Datum i način pokretanja postupka	19.07.2004. (po službenoj dužnosti)	
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02), Zakon o obrtu (NN 49/03)	
Sektor, kategorija i namjena	(de minimis državna potpora, mali i srednji poduzetnici)	
Instrument	A1 - subvencije	
Trajanje	Do 31.12.2004.	
Plan u kunama u DPRH za 2004.		2.000.000
Plan u eurima u DPRH za 2004.		267.023
Iznos u kunama		
Iznos u eurima		
Iznos u dolarima		
Datum i način okončanja postupka	22.12.2004. mišljenje, urbroj: 580-03-04-29-02. (Ova državna mjera predstavlja de minimis državnu potporu čiji je glavni cilj očuvanje tradicionalnih obrta u RH i nije potrebno zatražiti odobrenje Agencije. Davatelj predmetne državne potpore dužan je obavijestiti Agenciju o svakoj dodijeljenoj de minimis potpori i voditi registar o takvim dodijeljenim potporama.)	

Klasa	430-01/2004-03/47
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Projekt "Stručno usavršavanje obrtnika"
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	19.07.2004. (po službenoj dužnosti)
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02), Zakon o obrtu (NN 49/03)
Sektor, kategorija i namjena	(de minimis državna potpora, mali i srednji poduzetnici)
Instrument	A1 - subvencije
Trajanje	Do 31.12.2004.
Plan u kunama u DPRH za 2004.	300.000
Plan u eurima u DPRH za 2004.	40.053
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	22.12.2004. mišljenje, urbroj: 580-03-04-29-02. (Ova državna mjera predstavlja de minimis državnu potporu čiji je glavni cilj povećanje učinkovitosti obrtnika i poboljšanje njihove konkurentnosti i nije potrebno zatražiti odobrenje Agencije. Davatelj predmetne državne potpore dužan je obavijestiti Agenciju o svakoj dodijeljenoj de minimis potpori i voditi registar o takvim dodijeljenim potporama.)

Klasa	430-01/2004-03/48
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Projekt "Poticaj obrtnicima koji sudjeluju u obrazovanju učenika za obrtnička zanimanja "
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	19.07.2004. (po službenoj dužnosti)
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02), Zakon o obrtu (NN 49/03)
Sektor, kategorija i namjena	(de minimis državna potpora, mali i srednji poduzetnici)
Instrument	A1 - subvencije
Trajanje	Do 31.12.2004.
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	22.12.2004. mišljenje, urbroj: 580-03-04-29-02. (Ova državna mjera predstavlja de minimis državnu potporu čiji je glavni cilj poticanje obrtnika na sudjelovanje u obrazovanju učenika za obrtnička zanimanja i nije potrebno zatražiti odobrenje Agencije. Davatelj predmetne državne potpore dužan je obavijestiti Agenciju o svakoj dodijeljenoj de minimis potpori i voditi registar o takvim dodijeljenim potporama.)

Klasa	430-01/2004-03/50
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Projekt "Dokvalifikacija i prekvalifikacija u obrtništvu"
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	19.07.2004. (po službenoj dužnosti)
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02), Zakon o obrtu (NN 49/03)
Sektor, kategorija i namjena	(de minimis državna potpora, mali i srednji poduzetnici)
Instrument	A1 - subvencije
Trajanje	Do 31.12.2004.
Plan u kunama u DPRH za 2004.	700.000
Plan u eurima u DPRH za 2004.	93.458
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	22.12.2004. mišljenje, urbroj: 580-03-04-29-02. (Ova državna mjera predstavlja de minimis državnu potporu čiji je glavni cilj poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja obrtnika i nije potrebno zatražiti odobrenje Agencije. Davatelj predmetne državne potpore dužan je obavijestiti Agenciju o svakoj dodijeljenoj de minimis potpori i voditi registar o takvim dodijeljenim potporama.)

Klasa	430-01/2004-55/95
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Hrvatska brodogradnja Jadranbrod - Prijedlog Uredbe o državnim potporama brodogradnji u razdoblju prilagodbe
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	29.11.2004. (na zahtjev stranke)
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Brodogradnja
Instrument	
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	01.12.2004. mišljenje, urbroj: 580-03-04-17-02. (Državna potpora za djelatnost brodogradnje ne može se dodijeliti za izgradnju jahti, malih plovila i nepokretnih obalnih i plutajućih objekata, kao ni za zapošljavanje. Stoga, predložena Uredba nije u skladu s ZDP, niti s člancima 67.-71. Uredbe o državnim potporama.)

Klasa	430-01/2004-02/104
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Prijedlog nagodbe sa dužnikom Kaštelanski staklenici d.d.
Korisnik	Kaštelanski staklenici d.d., Kaštel Štafilić
Opća/pojedinačna mjera	Pojedinačna
Datum i način pokretanja postupka	14.12.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Poljoprivreda
Instrument	kompensacija dugovanja
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	4.458.143
Plan u eurima u DPRH za 2004.	595.213
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	22.12.2004. mišljenje, urbroj: 580-02-04-43-01. (Dužnik Kaštelanski staklenici d.d. ustupio je svoje nekretnine RH kako bi podmirio svoja dugovanja. Iznos duga jednak je vrijednosti nekretnina, koju je procijenio vještak. Ova državna mjera ne odnosi se na državnu potporu u smislu članka 3.(1.) ZDP.)

Klasa	011-01/2004-01/17
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju ulaganja
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	02.09.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Svi sektori
Instrument	
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	25.11.2004. mišljenje, urbroj: 508-02-04-45-04. (Agencija je utvrdila da određene odredbe moraju biti izmijenjene kako bi bile u skladu s ZDP. Porezne olakšice predstavljaju državne potpore sukladno ZDP i propisima Europske komisije (Obavijest Komisije o primjeni pravila o državnim potporama na mjere koje se odnose na oporezivanje poduzetnika, OJ C 384 od 10. 12.1998.). Agencija je uputila i na Zaključke sa sastanka ECOFIN Vijeća od 1. prosinca 1997. vezano za pravila postupanja koja se odnose na oporezivanje, OJ C 2 od 6.1.1998.)

Klasa	011-01/2004-01/18
Davatelj	Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
Naziv	Prijedlog Uredbe o postupku i načinu utvrđivanja antidampinške i kompenzacijske pristojbe
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	21.09.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Trgovina
Instrument	
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	29.09.2004 mišljenje, urbroj: 580-02-04-45-02. (Agencija je predložila manje izmjene. Prijedlog Uredbe nije u suprotnosti s odredbama ZDP te je izrađen u skladu s komparativnim pravom Europske unije koje se odnosi na rečenu materiju.)

Klasa	430-02/2004-04/16
Davatelj	Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Naziv	Program subvencioniranja stranog organiziranog turističkog prometa u 2005.
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	04.06.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Turizam
Instrument	A1 - subvencije
Trajanje	do 31.12.2005.
Plan u kunama u DPRH za 2004.	80.031.000
Plan u eurima u DPRH za 2004.	10.685.047
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	09.09.2004. mišljenje, klasa: 031-02/2004-01/80, urbroj: 580-02-04-17-08. (Uzevši u obzir velike materijalne štete nanosene turizmu ratnim razaranja u RH, predmetna državna potpora za ublažavanje ili otklanjanje šteta prouzročenih ratnih okolnostima sukladna je članku 4.(2.) ZDP)

Klasa	011-01/2004-01/21
Davatelj	Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
Naziv	Prijedlog Pravilnika o mjerilima i kriterijima, te postupku za ostvarivanje prava na podmirenje troškova javnog operatora iz sredstava državnog proračuna
Korisnik	Hrvatska pošta d.d., Zagreb
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	01.10.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Zakon o pošti (NN 172/03)
Sektor, kategorija i namjena	Pošta (obavljanje službe od općeg gospodarskog interesa)
Instrument	
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	18.10.2004. mišljenje, urbroj: 580-05-04-45-02 (Državne potpore pravnim osobama kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje službe od općeg gospodarskog interesa, a bez kojih bi državnih potpora bili onemogućeni u obavljanju i provedbi povjerenih im zadaća, mogu se ocijeniti sukladnima članku 4.(3).(e.) ZDP)

Klasa	430-01/2004-11/05
Davatelj	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva
Naziv	Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu s konačnim prijedlogom Zakona
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	03.05.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	
Sektor, kategorija i namjena	Poljoprivreda
Instrument	
Trajanje	
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	20.05.2004. mišljenje, klasa: 011-02/2004-01/12, urbroj: 580-02-04-17-02 (Sukladno članku 1.(2.) ZDP, predmet ZDP nisu državne potpore poljoprivredi.)

Klasa	430-01/2004-08/26
Davatelj	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
Naziv	Prijedlog programa "Novi poduzetnik"
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	27.08.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02)
Sektor, kategorija i namjena	(mali i srednji poduzetnici)
Instrument	D - jamstva
Trajanje	od 18.10.2004. do 18.10.2009.
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	20.09.2004. mišljenje, klasa: 031-02/2004-01/116, urbroj: 580-09-04-29-02 (Program je u osnovi usklađen s ZDP, ali su potrebne sljedeće izmjene: 1. potrebno je odrediti trajanje i pravni temelj programa; 2. potrebno je odrediti opravdane troškove. Davatelj je dužan obavijestiti Agenciju o primjeni Programa i dostaviti podatke o dodijeljenim državnim potporama. Međutim, Davatelj je odredio trajanje od 22.12.2004. do 22.12.2009. koje se po potrebi može produžiti, ali ne i pravni temelj i opravdane troškove Programa.)

Klasa	430-01/2004-08/27
Davatelj	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
Naziv	Prijedlog programa "Obrtni kapital"
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	27.08.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02)
Sektor, kategorija i namjena	(mali i srednji poduzetnici)
Instrument	D - jamstva
Trajanje	od 18.10.2004. do 18.10.2009.
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	20.09.2004. mišljenje, klasa: 031-02/2004-01/117, urbroj: 580-09-04-29-02 (Program je u osnovi usklađen s ZDP, ali su potrebne sljedeće izmjene: 1. potrebno je odrediti trajanje i pravni temelj programa; 2. potrebno je odrediti opravdane troškove. Davatelj je dužan obavijestiti Agenciju o primjeni Programa i dostaviti podatke o dodijeljenim državnim potporama. Međutim, Davatelj je odredio trajanje od 22.12.2004. do 22.12.2009. koje se po potrebi može produžiti, ali ne i pravni temelj i opravdane troškove Programa.)

Klasa	430-01/2004-08/28
Davatelj	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
Naziv	Prijedlog programa "Rast i razvoj"
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	27.08.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02)
Sektor, kategorija i namjena	(mali i srednji poduzetnici)
Instrument	D - jamstva
Trajanje	od 18.10.2004. do 18.10.2009.
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	20.09.2004. mišljenje, klasa: 031-02/2004-01/118, urbroj: 580-09-04-29-02 (Program je u osnovi usklađen s ZDP, ali su potrebne sljedeće izmjene: 1. potrebno je odrediti trajanje i pravni temelj programa; 2. potrebno je odrediti opravdane troškove. Davatelj je dužan obavijestiti Agenciju o primjeni Programa i dostaviti podatke o dodijeljenim državnim potporama. Međutim, Davatelj je odredio trajanje od 22.12.2004. do 22.12.2009. koje se po potrebi može produžiti, ali ne i pravni temelj i opravdane troškove Programa.)

Klasa	430-01/2004-08/29
Davatelj	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
Naziv	Prijedlog programa "Područja posebnog državnog interesa"
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	27.08.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02)
Sektor, kategorija i namjena	(mali i srednji poduzetnici)
Instrument	D - jamstva
Trajanje	od 18.10.2004. do 18.10.2009.
Plan u kunama u DPRH za 2004.	
Iznos u kunama	
Iznos u eurima	
Iznos u dolarima	
Datum i način okončanja postupka	20.09.2004. mišljenje, klasa: 031-02/2004-01/119, urbroj: 580-09-04-29-02 (Program je u osnovi usklađen s ZDP, ali su potrebne sljedeće izmjene: 1. potrebno je odrediti trajanje i pravni temelj programa; 2. potrebno je odrediti opravdane troškove. Davatelj je dužan obavijestiti Agenciju o primjeni Programa i dostaviti podatke o dodijeljenim državnim potporama. Međutim, Davatelj je odredio trajanje od 22.12.2004. do 22.12.2009. koje se po potrebi može produžiti, ali ne i pravni temelj i opravdane troškove Programa.)

Klasa	430-01/2004-08/30
Davatelj	Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
Naziv	Prijedlog programa "Poljoprivreda"
Korisnik	
Opća/pojedinačna mjera	Opća
Datum i način pokretanja postupka	27.08.2004. (na zahtjev davatelja)
Pravni temelj	Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02)
Sektor, kategorija i namjena	(mali i srednji poduzetnici)
Instrument	
Trajanje	od 18.10.2004. do 18.10.2009.
Plan u <u>kunama</u> u DPRH za 2004.	
Iznos u <u>kunama</u>	
Iznos u <u>eurima</u>	
Iznos u <u>dolarima</u>	
Datum i način okončanja postupka	20.09.2004. mišljenje, klasa: 031-02/2004-01/120, urbroj: 580-09-04-29-02 (Sukladno članku 1.(2.) ZDP, predmet ZDP nisu državne potpore poljoprivredi.)